

ROPAŽU PILSKALNU KULTŪRVĒSTURISKĀ ANSAMBLĀ ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

2017. - 2024. gadam

2016

SATURS

KOPSAVILKUMS	3
SAĪSINĀJUMI UN APZĪMĒJUMI	4
1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS	5
1.1. Vēsturiskā uzziņa par Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli	5
1.2. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstība plānošanas dokumentos.....	10
1.3. SVID analīze.....	15
1.4. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa darbības pilnvarojums.....	16
1.5. Pilskalnu vadības modelis un organizatoriskā struktūra.....	17
1.6. Esošo pakalpojumu un pasākumu raksturojums.....	20
2. ROPAŽU PILSKALNU KULTŪRVĒSTURISKĀ ANSAMBLĀ ATTĪTĪBA	25
2.1. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa misija, vīzija un vērtības	25
2.2. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa mērķi un uzdevumi	26
2.3. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa plānotie darbības rezultāti.....	29
2.4. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa pasākumu programmas raksturojums	30
2.5. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa apmeklētāju skaita prognoze	33
3. PUBLICITĀTE.....	35
4. ROPAŽU PILSKALNU KULTŪRVĒSTURISKĀ ANSAMBLĀ ILGTSPĒJA	36
5. ILUSTRATĪVĀ DAĻA	37

KOPSAVILKUMS

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstības stratēģija 2017.-2024. gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura izstrādes mērķis ir kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, aizsargāšana un attīstība. Šajā plānošanas dokumentā ir noteikta ansambļa attīstības vīzija, stratēģiskie mērķi un attīstības prioritātes līdz 2024. gadam. Stratēģijā ir iekļauts redzējums par ansablī pieejamo un jaunradīto pakalpojumu ilgtspēju, kas tiešā veidā atsauksies uz tūrisma attīstību novadā un apmeklētāju skaita pieaugumu kultūrvēsturiskajā ansablī.

Ropažu viduslaiku pils ir Valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis (valsts aizsardzības Nr. 2130), kas ieņem būtisku vietu Ropažu novada kultūrvēsturiskajā mantojumā, kas vienlaikus apvieno vēstures, kultūras, kā arī dabas vērtības un ļauj izveidot kultūrvēsturisko ansambli par pievilcīgu, radošu, uz tūrisma nozari un amatniecību vērstu objektu.

Kultūrvēsturiskā ansambļa izstrādātie attīstības virzieni tiešā veidā sasaucas ar Valsts kultūrpolitikas dokumentiem. Kultūrpolitikas dokumenti definē to, ka Latvijas kultūrainavai raksturīgie muižu ansambļi, vēsturiskie pilsētu centri u.c. objekti ir Latvijas kultūras kapitāls, kas ļauj iepazīt Latvijai raksturīgā dzīvesveida saglabāšanu ar vēsturisko apdzīvojama struktūru, kultūrainavu un tradīcijām. Vienlaikus kultūra veido konkrētās vietas identitāti, atpazīstamību un piederības sajūtu. Viens no Latvijas stratēģiskajiem tūrisma veidiem ir kultūras tūrisms. Konkurētspējīga produkta veidošanai tiek rekomendēts veidot kultūras izziņas centrus - kultūrvēsturiskā mantojuma, tradīciju un dzīvesveida, kultūras un mākslas norišu iepazīšanai un izglītošanai apmeklētājiem saistošā un interesantā veidā, pielietojot inovatīvas informācijas pasniegšanas veidus.

Izstrādātā stratēģija Ropažu novada pašvaldībai, iedzīvotājiem un viesiem uzskatāmi attēlo arī telpiskos risinājumus Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstībai. Iedzīvinot izstrādāto stratēģiju, kultūrvēsturiskais ansamblis kļūs par unikālu objektu, kas ietver vēstures un kultūras liecības, senās amatniecības prasmes, kas vienlaikus kalpo kā novada identitātes zīme.

SAĪSINĀJUMI UN APZĪMĒJUMI

ERAF – Eiropas reģionālās attīstības fonds;
 ES – Eiropas Savienība;
 LAD – Lauku atbalsta dienests;
 NAP – Nacionālais Attīstības plāns;
 R – rīcība;
 RN – Ropažu novads;
 RNP – Ropažu novada pašvaldība;
 RV – rīcības virziens;
 SAM – specifiskais atbalsta mērķis;
 SIA – sabiedrība ar ierobežotu atbildību;
 SM – stratēģiskie mērķi;
 SVID – stiprās un vājās puses, iespējas un draudi;
 TIC – tūrisma informācijas centrs;
 U – uzdevums;
 VKKF – Valsts Kultūrkapitāla fonds;
 VKPAI – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija;
 VTP – vidēja termiņa prioritāte.

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

1.1. Vēsturiskā uzziņa par Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis sastāv no trim atsevišķiem pieminekļiem. Ansamblis uzskatāms par Ropažu novada, Ropažu ciema kultūrvēsturisko un vēsturisko centru. Pētnieku senākie atrastie lietiskie avoti attiecināmi uz 12. – 13. gs.¹ Rakstītajos avotos Ropaži pirmo reizi minēti Indriķa hronikā 1205. gada ziemā norisinājušajos notikumos, kad lietuvju sirotāji, dodoties atpakaļceļā no Igaunijas, pēc apstāšanās Turaidā gribēja pa īsāko ceļu no Ropažiem (hronikā Rodenpoys) doties uz Ikšķili.²

Ropažu viduslaiku pils

Valsts nozīmes arheoloģiskais piemineklis Ropažu viduslaiku pils (valsts aizsardzības Nr. 2130) atrodas Ropažu novada Ropažos, Lielās Juglas labajā krastā pie tilta.

Ropaži bija Vācu ordeņa Livonijas atzara pils, kas celta 14. gs. sākumā mestra Gerharda fon Jorkes laikā. Ropažu viduslaiku pils pirmo reizi rakstītajos avotos pieminēta 1322. gadā, lai gan dokumentāru pierādījumu mūra pils esamības faktam nav. Pils būvēta, lai radītu ordeņa nocietinājuma loku ap Rīgas pilsētu un vajadzības gadījumā varētu liegt sauszemes pieeju Rīgas pilsētai posmā starp Ādažu pili pie Juglas ezera un Salaspili pie Daugavas. Ropažu viduslaiku pils kalpoja gan kā saimniecības pils, gan kā pilsnovada centrs.³

Pirmās drošās liecības par Ropažiem kā pili ir atrodamas tikai 1467. gada Livonijas piļu sarakstā, kur tā minēta kā pakļauta ordeņa mestram.

Tomēr pilij vajadzēja pastāvēt jau 14. gs., jo 1404. gadā landmaršals ziņo par strīdīgām robežām starp Ropažu un Siguldas ordeņlaučim.⁴

Ropažu viduslaiku pils nopostīta 1559. gadā, kad Livonijas kara laikā to nodedzināja Maskavijas cara Ivana IV Groznija karaspēks.⁵

Pēc nopostīšanas 1561. gadā Ropaži tika iekļāti Fromholdam Tīzenhauzenam, kas nākamajā gadā Ropažus pārdevis Henriham von Donam. Divdesmit gadus vēlāk – 1582. gadā pils nonāca Cēsu katoļu bīskapijas īpašumā.⁶

Pavisam noteikti pils jebkādu funkciju ir zaudējusi 17. gadsimtā, jo 1682. g., zviedru piektdaļas kartē Ropažu muiža jau ir attēlota Lielās Juglas kreisajā krastā, bet labajā iezīmēta Ropažu baznīca un pastorāts (skatīt attēlu Nr. 1).⁷

¹ Ciglis J. Pārskats par pārbaudes arheoloģiskajiem izrakumiem Ropažu viduslaiku pilī 2006. gadā. Rīga. – 2006.

² Mugurevičs E. Indriķa hronika. IX nodaļa, 1.-3. 69.-71.lpp., Rīga. – 2001.

³ Caune A. Ose I. Latvijas 12. gadsimta beigu – 17. gadsimta vācu piļu leksikons. 419.lpp., Rīga. – 2004.

⁴ Caune A. Ose I. Latvijas 12. gadsimta beigu – 17. gadsimta vācu piļu leksikons. 419.lpp., Rīga. – 2004.

⁵ Muižnieks V. Engīzere A. Pārskats par arheoloģiskās izpētes darbiem Ropažu viduslaiku pilī 2008. gadā. 7.lpp., Rīga. – 2010.

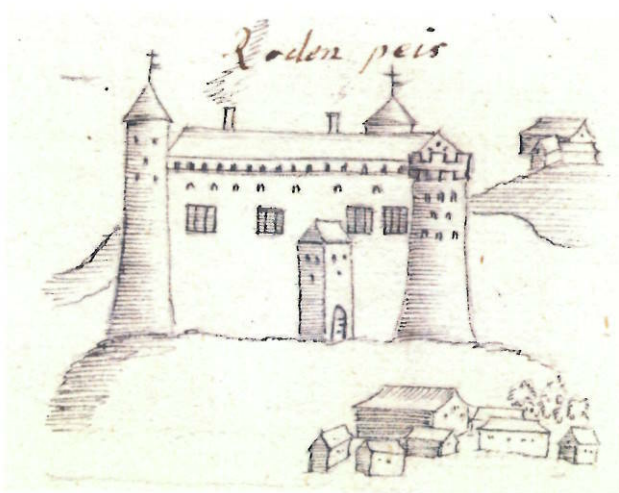
⁶ Muižnieks V. Engīzere A. Pārskats par arheoloģiskās izpētes darbiem Ropažu viduslaiku pilī 2008. gadā. 7.lpp., Rīga. – 2010.

⁷ Muižnieks V. Engīzere A. Pārskats par arheoloģiskās izpētes darbiem Ropažu viduslaiku pilī 2008. gadā. 8.lpp., Rīga. – 2010.

Attēls Nr. 1, Zviedru piektdaļas kartes fragments

Mūsdienās virszemē saglabājušās tikai fragmentāras mūru drupas un nav saglabājies neviens attēls, kurā būtu ticami attēlota Ropažu viduslaiku pils. Attēls no 17. gs. Helmsa hronikas J. Kr. Broces norakstā ir vienīgais zināmais attēls, kurā pils redzama nesagrautā veidā (skatīt attēlu Nr. 2). Tomēr pēc pētnieku domām šis pils attēls nav reālistisks Ropažu pils atainojums.⁸

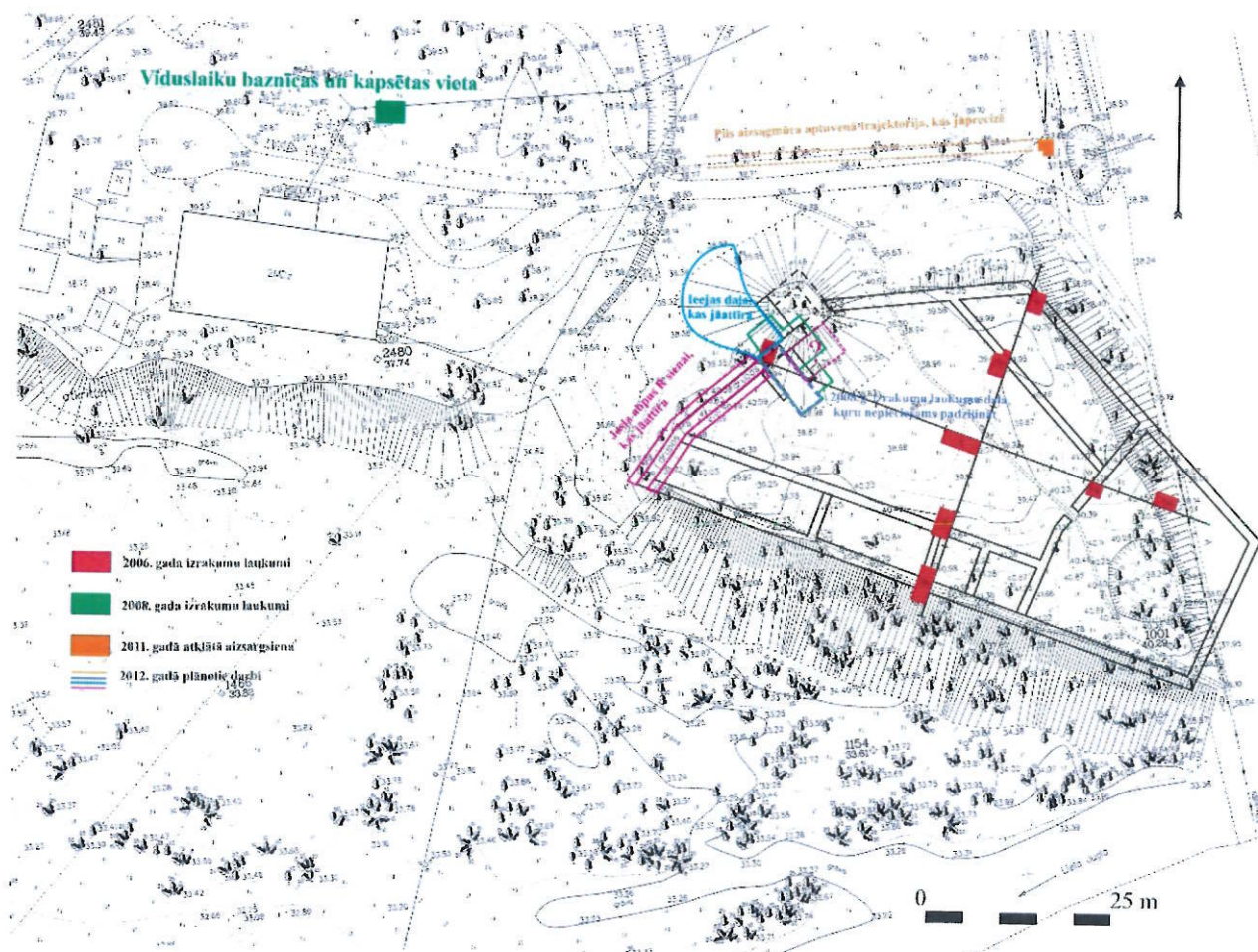

Attēls Nr. 2, Ropažu pils attēls no Helmsa hronikas

Vienīgās drošās ziņas par pils konfigurāciju un arhitektūru sniedz arheoloģiskie pētījumi. Mūsdienās pils plānu ir publicējuši A. Caune un I. Ose piļu leksikonā.

Pils virszemes apjoma uzmērīšanas darbi veikti 2005. gadā, šie dati un arheoloģiskās izpētes rezultātā jaunatklātās liecības, izrakumu laukumu atrašanās vietas Latvijas Nacionālā vēstures muzeja speciālisti atzīmējuši Ropažu pils topogrāfiskajā plānā (skatīt attēlu Nr. 3).

⁸ Ciglis J. Pārskats par pārbaudes arheoloģiskajiem izrakumiem Ropažu viduslaiku pilī 2006. gadā. 9.lpp., Rīga. – 2006.

Attēls Nr. 3, Ropažu pils topogrāfiskais plāns

2005. gadā Ropažu novada pašvaldības Kultūras un izglītības daļas vadītāja Gunta Darbvere vienojās ar arhitektu Pēteri Blūmu par “Ropažu pilsdrupu konservācijas un teritorijas labiekārtošanas koncepciju”, kura mērķis ir saglabāt šo kultūras pieminekli, kā arī paredz tā mūsdienu rekreatīvās izmantošanas iespējas.⁹

2006. gada Jāņa Cigļa vadītajos arheoloģiskajos izpētes darbos tika konstatēts, ka zem 14.gs kultūrslāņa ir saglabāties kultūrslānis no 12. gs, kas apstiprina arheologu Vladislava Urtāna¹⁰ un Ēvalda Mugurēviča¹¹ izteiktos apgalvojumus, ka 14. gs celtā pils būvēta jau agrāk apdzīvota ciema teritorijā.¹²

⁹ Blūms P. Ropažu viduslaiku pils drupu konservācijas un pils labiekārtošanas koncepcija. 1. lpp., Rīga. – 2004.

¹⁰ Rīgas rajona Ropažu pagasta arheoloģisko pieminekļu apzināšanas materiāli Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Arheoloģijas nodaļā. Pilsdrupas Ropažos 2. lpp.

¹¹ Mugurēvičs E. Indriķa hronika. IX nodaļas komentāri, 273. lpp., Rīga. – 2001.

¹² Ciglis J. Pārskats par pārbaudes arheoloģiskajiem izrakumiem Ropažu viduslaiku pili 2006. gadā. Rīga. – 2006.

2011. gadā Alda Pravorņa vadītajos arheoloģiskās uzraudzības darbos tika atklāts pils aizsargmūra un aizsarggrāvja fragments, kas kādreiz vedis apkārt pilij. No šī atklājuma varēja secināt, ka pils apbūve bijusi plašāka.

2012. gadā Vitolda Muižnieka vadītajos izrakumos tika atsegta mūru konstrukcijas vārtu priekšā. Šīs konstrukcijas apstiprināja iepriekšējā gadā veikto atklājumu par priekšpils esamību.

Arheoloģiskās izpētes darbi Ropažu viduslaiku pilī veikti trīs reizes.

2006. gadā arheologa Jāņa Cigļa vadībā.

2008. gadā arheologu Vitolda Muižnieka, Austras Engīzeres vadībā.

2012. gadā arheologa Vitolda Muižnieka vadībā.

2011. gadā veikti arheoloģiskās uzraudzības darbi, vadījis arheologs Aldis Pravornis.

Ropažu viduslaiku pils virszemes un arheoloģiskās izpētes rezultātā atsegto mūru konservācijas darbi norisinājušies – 2007., 2008., 2009., 2013. gadā.

Ropažu mācītājmuiža

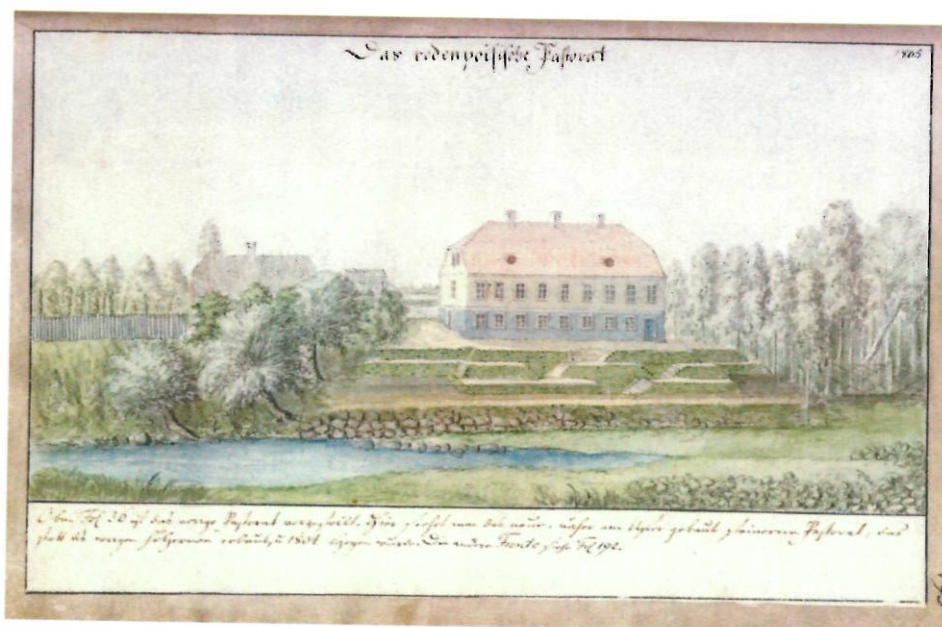
Vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis Ropažu mācītājmuiža (aizsardzības Nr. 8706) atrodas Ropažu novadā, Ropažos, Lielās Juglas labajā krastā, aptuveni 40 m uz rietumiem no Ropažu viduslaiku pils.

Līdz mūsdienām saglabājusies Ropažu mācītājmuižas celtniecība uzsākta 1801. gadā, bet 1804. gadā ēka pabeigta. 1805. gadā to uzzīmējis Johans Kristofs Broce (skatīt attēlu Nr. 4 un Nr. 5).¹³

Attēls Nr. 4, J.K. Broces 1805. gada zīmējums, skats uz ēkas Z un R fasādēm

¹³ Broce J. K. Zīmējumi un apraksti III sējums Latvijas mazpilsētas un lauki. 100. lpp., Zinātne.

Attēls Nr. 5, J.K. Broces 1805. gada zīmējums, skats uz ēkas D un R fasādēm

Arhitekta-restauratore Ināra Heinrihsone ēkas pastāvēšanas periodā izdala sekojošus eventuālos remontus un pārbūves:

- 1801. - 1804. gads jaunbūve.
- 19. gs. vidū izbūvēti bēniņi dzīvošanai.
- 19. gs. IV ceturksnī ziemeļu puses veranda un rietumu gala piebūve.
- 19. gs./20. gs. mijā pārplānoti siltuma mezgli un dūmeņi, nomainīts kārniņu jumts pret koka, izveidotas kokgriezumiem rotātas trepes uz bēniņiem, koka griesti nomainīti pret apmestiem griestiem.
- 20. gs. sākumā iebūvētas virtuves ar pavardiem.
- 20. gs. III ceturksnī jaunas grīdas cokolstāvā, šifera jumts, tiek nojaukta piebūve ēkas rietumu galā.

Ēka uzskatāma par ļoti būtisku pilsdrupu kultūrainavas sastāvdaļu un kā vēsturiska celtnie par izcilu, Latvijas klasicisma arhitektūras pieminekli ar ļoti augstu autentiskumu, kas saglabājies gan ēkas interjerā, gan eksterjerā.¹⁴

Ropažu baznīcas viduslaiku kapsēta

2016. gada novembrī Ropažu novada pašvaldība iesniegusi rakstisku vēstuli VKPAI ar lūgumu piemērot objektam valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa statusu, balstoties uz 2008. gada arheoloģiskās izpētes rezultātiem.

1682. gada zviedru piektdaļas kartē ir redzams Ropažu pastorāts, kuram blakus atrodas Ropažu baznīca (skatīt attēlu Nr. 1). Baznīca līdz mūsdienām nav saglabājusies. No Zviedru laikiem

¹⁴ VKPAI Nr. B-1011/2005 9.lpp.

ir saglabājies baznīcas zīmējums. 18. gs. J. K. Broces zīmējumos, kuros attēlota mācītājmuiža un Ropažu viduslaiku pilsdrupas, baznīca vairs nav redzama.¹⁵

2008. gada arheoloģiskās izpētes laikā, lai pārbaudītu ziņas par baznīcas un kapsētas esamību, darbu vadītāji V. Muižnieks un A. Engīzere nolēma iemērīt pārbaudes izpētēs laukumu, 4x3m lielu. Laukums situēts uz ziemeļiem no mācītājmuižas, dienvidaustrumu stūris atradās 16m attālumā no mācītājmuižas ziemeļaustrumu stūra (skatīt attēlu Nr. 3).

Arheoloģiskās izpētes rezultātā tika atsegti un izpētīti 8 apbedījumi. Mirušie izpētītajā kapsētas daļā apglabāti laika posmā no 15./16. gs. mijas līdz 17. gs. otrajai pusei.¹⁶

1.2. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstība plānošanas dokumentos

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstības virzienus ietekmē Valsts kultūrpolicies plānošanas dokumenti, kā arī tūrisma nozares, reģiona un pašvaldības attīstības dokumenti. (skatīt normatīvo aktu analīzes kopsavilkumu tabulā Nr. 1)

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir hierarhiski augstākais valsts attīstības plānošanas dokuments, kur izvirzītie valsts ilgtermiņa attīstības mērķi, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīva tiek īstenoti, realizējot pakārtotas nozaru un teritoriju attīstības politikas.¹⁷

No septiņām izvirzītajām prioritātēm, divas iekļauj kultūras nozīmī Latvijas attīstībā.

1.prioritāte: Kultūras telpas saglabāšana, mijiedarbība un bagātināšana.

Mērķis: Saglabāt un attīstīt Latvijas kultūras kapitālu un veicināt piederības izjūtu Latvijas kultūras telpai, attīstot sabiedrības radošumā balstītu konkurētspējīgu nacionālo identitāti un veidojot Latvijā kvalitatīvu kultūrvidi.¹⁸

Prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni:

1. Piederības izjūtas Latvijas kultūras telpai stiprināšana;

2. Radošas sabiedrības veidošana:

- kultūrizglītība ikviena indivīda radošo spēju attīstīšanai;
- radošums kā neatņemama izglītības programmu sastāvdaļa;
- radoša pilsētvide un radošo industriju attīstība;
- kultūras mantojuma potenciāla izmantošana radošā tūrisma attīstīšanai;
- Latvijas digitālās kultūras telpas paplašināšana;
- sabiedrības līdzdalība kultūras procesa veidošanā.

6.prioritāte: Telpiskās attīstības perspektīva

¹⁵ Muižnieks V. Engīzere A. Pārskats par arheoloģiskās izpētes darbiem Ropažu viduslaiku pili 2008. gadā. 8.lpp., Rīga. – 2010.

¹⁶ Muižnieks V. Engīzere A. Pārskats par arheoloģiskās izpētes darbiem Ropažu viduslaiku pili 2008. gadā. 16.lpp., Rīga. – 2010.

¹⁷ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 2010. gadā. 89.lpp.

¹⁸ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 2010. gadā. 12.lpp.

Mērķis: Saglabā Latvijas savdabību - daudzveidīgo dabas un kultūras mantojumu, tipiskās un unikālās ainavas.¹⁹

Šīs prioritātes uzsvars ir uz lauku un pilsētu mijiedarbības potenciālu, kas iedzīvotājiem nodrošina kvalitatīvas vides pieejamību neatkarīgi no to dzīvesvietas. Pilsētas tiek raksturotas kā patērētāji, savukārt lauku teritorijas kā produktu un pakalpojumu radītāji, kas sniedz rekreācijas iespējas. Ir jāattīsta lauku tūrisms, veicinot Latvijai raksturīgā dzīvesveida saglabāšanu ar vēsturisko apdzīvojama struktūru, kultūrainavu un tradīcijām. Latvijas kultūras kapitāls ir Latvijas kultūrainavai raksturīgie muižu ansambļi, vēsturiskie pilsētu centri u.c. objekti.

Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam "Radošā Latvija"

Kultūrpolitikas pamatnostādņu virsmērķis ir: "Latvija – zeme ar bagātu un koptu kultūras mantojumu, vitālu un daudzveidīgu kultūras dzīvi, radošiem cilvēkiem, konkurētspējīgām radošajām industrijām un augšupejošu dzīves kvalitāti ikvienam."²⁰

Virsmērķa sasniegšanai ir noteiktas četras prioritātes, no kurām divas ir tieši saistītas ar kultūrvēsturisko objektu misiju, vīziju, uzdevumiem.

1.prioritāte: Kultūras kapitāla saglabāšana un attīstība, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos.

Uzdevums 1: Nodrošināt materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un tālāknodošanu.

Rīcība: Izstrādāt kultūras mantojuma mūsdienīgas saglabāšanas vadlīnijas un rekomendācijas, popularizēt labās prakses piemērus.

Uzdevums 2: Atbalstīt tradicionālus un inovatīvus, pasākumus ar mērķi piesaistīt kultūras norisēm jaunas auditorijas.

4.prioritāte: Radošas teritorijas un kultūras pakalpojumu pieejamība.

Turpmākajā periodā jānodrošina jaunās kultūras infrastruktūras sekmīga funkcionēšana, piedāvājot profesionālās mākslas pasākumus reģionos un attīstot pakalpojumus, kas piesaista iedzīvotājus un tūristus. Līdzšinējās investīcijas kultūras infrastruktūrā pierāda, ka jāturpina investēt nozīmīgos starptautiska, nacionāla un reģionālas nozīmes kultūras infrastruktūras sakārtošanā, veidojot tādas valsts un pašvaldību objektus, kas veidos pamatu radošā potenciāla koncentrēšanai un attīstībai reģionos.²¹

Materiālais un nemateriālais kultūras mantojums, kā arī jaunradītās kultūras vērtības ir būtisks resurss kvalitatīvas dzīves un darba vides attīstībai pilsētās un lauku teritorijās. Vienlaikus kultūra veido konkrētās vietas identitāti, atpazīstamību un piederības sajūtu, kas summējoties veido pilsētu un lauku teritoriju konkurētspēju.²²

¹⁹ Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, 2010. gadā. 56.lpp.

²⁰ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam "Radošā Latvija", 2013. gadā. 14.lpp.

²¹ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam "Radošā Latvija", 2013. gadā. 46.lpp.

²² Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam "Radošā Latvija", 2013. gadā. 46.lpp.

Ekonomikas veicināšanā maz izmantots resurss ir seno amatu zināšanas un prasmes. To pielietošana var kļūt par pamatu mikrouzņēmumu attīstībai, nodrošinot cilvēku palikšanu darba tirgū, savukārt senajā mantojumā balstītu jaunu dizaina produktu izveide piešķir tiem unikalitāti, tā vairojot konkurētspēju. Kultūra un kultūras mantojums ir nozīmīgs resurss tūrisma nozares, īpaši kultūras un radošā tūrisma attīstībai.²³

Kā negatīvs aspekts tiek uzsvērts kultūras pakalpojumu un produktu pilnvērtīga pieejamība virtuālajā vidē. Nākotnes galvenie kultūras patērētāji un veidotāji būs bērni un jaunieši, tāpēc ir jāizvirza jaunas prasības kultūras produkta saturam un formai, īpaši domājot par dizainu un tehnoloģijām. Jārēķinās arī ar laikmeta izmaiņām, to, ka ir gan laika trūkums, gan arī uzmanības deficīts.

Kultūras pakalpojumu jomā pieaug pieprasījums pēc digitālā satura. Vairākām sabiedrības grupām izšķiroši svarīga ir ērta bezmaksas kultūras informācijas pieejamība, kas nodrošina informētību, iespēju izglītoties, tādējādi stiprinot sociālās iekļautības apziņu un aktīvas līdzdalības iespēju, kas ir būtiska arī bezdarba apstākļos.²⁴

Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000 – 2020

Saskaņā ar Rīgas reģiona attīstības stratēģijas 2000-2020 vīziju, Rīgas reģions tiek definēts kā kultūras centrs ar bagātu kultūrvēsturisko mantojumu un pievilcīgu dabu un jūru. Vīzijas sasniegšanai tiek izvirzīti vairāki mērķi, no kuriem viens skan sekojoši: “Vietējā un starptautiskā tūrisma attīstība balstoties uz daudzveidīgās vides, savdabīgās kultūras un kultūrvēsturiskajām vērtībām”. Šī mērķa sasniegšanai izvirzīti sekojoši uzdevumi:

1. reģiona tūrisma attīstības politikas veidošana un plānošana;
2. tūrisma infrastruktūra, produkta kvalitātes un daudzveidības pilnveidošana;
3. veicināt reģiona tūrisma mārketingu un informācijas attīstību;
4. kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūrainavu saglabāšana un attīstība;
5. kūrortu attīstības resursu saglabāšana un atjaunošana.²⁵

Rīgas reģiona attīstības galvenie attīstības virzieni nosaka, ka Rīgas reģions ir iekšēji spēcīgs ilgtspējīgas attīstības reģions un augstas dzīves kvalitātes reģions.

21. gadsimtā reģionu panākumus vairs nenodrošina tikai izdevīga atrašanās vieta un esošo resursu sekmīga izmantošana, bet gan mērķtiecīga ilgtspējīga attīstība, kas ceļ reģiona konkurētspēju. Viens no priekšnosacījumiem reģiona konkurētspējas celšanai ir spēja kļūt par reģionu, kur tautsaimniecības attīstīšana, dabas un kultūrvēsturisko vērtību izmantošana notiek respektējot nākamo paaudžu intereses.

Augstu dzīves kvalitāti reģionos var sasniegt izkopjot reģiona unikālās lauku un urbānās ainavas, savdabīgo un kultūrvēsturiski bagāto kultūrvidi un radot atpūtai un tūrismam pievilcīgu vidi, kas veidota, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības.²⁶

²³ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam “Radošā Latvija”, 2013. gadā. 61.lpp.

²⁴ Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam “Radošā Latvija”, 2013. gadā. 48.lpp.

²⁵ Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000-2020, 23.lpp.

²⁶ Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000-2020, 8. lpp.

Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020. gadam

Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādņēs 2014. – 2020. gadam viens no galvenajiem rīcības virzieniem nosaka, ka nepieciešams veicināt reģionālo tūrisma puduru veidošanos. Norādīts, ka Latvijas tūrisma produktu attīstībai ir jābalstās uz septiņām pamatvērtībām – kvalitāte, ilgtspējība, inovācija, eksportspēja, augsta pievienotā vērtība, individualizācija un sadarbība konkurētspējas nodrošināšanai, vienlaikus secinot, ka vietās, kas atrodas nomaļus no tradicionālajiem galamērķiem, vietējais tūrisms prioritāri vērtējams no investīciju ieguldījuma atdeves un saiknes ar citiem teritorijas attīstības mērķiem.

Kultūras tūrisms definēts kā viens no Latvijas stratēģiskajiem tūrisma veidiem. Kā ieteikums konkurētspējīga produkta veidošanai tiek minēti kultūras izziņas centri - kultūrvēsturiskā mantojuma, tradīciju un dzīvesveida, kultūras un mākslas norišu iepazīšanai un izglītošanai apmeklētājiem saistošā un interesantā veidā, pielietojot inovatīvas informācijas pasniegšanas veidus.

Kā tūrisma attīstības bremzējošs faktors tiek minēts infrastruktūras trūkums, tādēļ kā būtiskākais uzdevums ir atbalsta aktivitāšu īstenošana, kas ietver tādus uzdevumus kā publiskās infrastruktūras attīstība, lai uzlabotu dabas un kultūras mantojuma objektu un teritoriju sasniedzamību, kā arī radītu jaunus, inovatīvus, radošus un ekonomiski pamatotus tūrisma produktus.

Ropažu novada attīstības programma 2013.-2019. gadam

Saskaņā ar Ropažu novada attīstības programmu 2013. – 2019. gadam Ropažu novada vīzija ir gudri pārvaldīts novads, kuru raksturo kvalitāte, radošums, iespējas, mobilitāte, ilgtspējīga domāšana un saliedēta vietējā kopiena. Ilgtērmiņa vīzijas sasniegšanai ir izvirzīti 4 stratēģiskie mērķi, kā SM1 “Izglītota, nodrošināta un saliedēta sabiedrība”, SM 2 “Pieejama, droša un sakārtota dzīves un uzņēmējdarbības telpa”, SM 3 “Pilnvērtīga un daudzveidīga ekonomiskā vide” un SM 4 “Inteliģenta pārvaldība”.

Kultūrvēsturisku objektu un tradīciju saglabāšanu ietver stratēģiskais mērķis SM1 “Izglītota, nodrošināta un saliedēta sabiedrība”, vidēja termiņa prioritāte VTP 1 “Pakalpojumu kvalitāte un cilvēkresursu potenciāls”, rīcības virziens RV3 “Kultūra”, uzdevums U10 “Veicināt kultūras mantojuma un tradīciju saglabāšanos”, savukārt tūrisma attīstības potenciālu iekļauj SM 3 “Pilnvērtīga un daudzveidīga ekonomiskā vide”, vidēja termiņa prioritāte VTP3 “Sadarbība ekonomikas attīstībai”, rīcības virziens RV11 “Tūrisms”, uzdevums U27 “Paplašināt tūrisma piedāvājumu” un U28 “Attīstīt tūrisma infrastruktūru”.

Saskaņā ar 2016. gada aktualizēto rīcības un investīciju plānu (2016. gada 24. februāra sēdes lēmums, protokols Nr.3, 9 §) ir iekļautas sekojošas darbības:

- U10 Veicināt kultūras mantojuma un tradīciju saglabāšanos, R.1.4.4. Organizēt brīvdabas kultūras pasākumus ciemos; R.1.51. Atjaunot un saglabāt novada teritorijā esošos kultūrvēsturiskos objektus;
- U27 Paplašināt tūrisma piedāvājumi, R.3.9. Apzināt Ropažu novada tūrisma potenciālu;

- U28 Attīstīt tūrisma infrastruktūru, R 3.12. Izveidot jaunus tūrisma apskates objektus (t.sk. labiekārtot kultūrvēsturiskās novada vietas), R. 3.14. Pilnveidot tūrisma informācijas sistēmu, R.3.15. Izveidot Tūrisma informācijas centru.

1. tabula

Normatīvo aktu analīzes kopsavilkums

Normatīvo aktu analīzes kopsavilkums		
	Virzieni	Ropažu novada attīstības programma 2013.-2019. gadam
Kultūra		
Latvija 2030	• piederības izjūta Latvijas kultūras telpas stiprināšanai; • radošas sabiedrības veidošana; • daudzveidīgā dabas un kultūras mantojuma saglabāšana.	• organizēt brīvdabas kultūras pasākumus ciemos; • atjaunot un saglabāt novada teritorijā esošos kultūrvēsturiskos objektus.
Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000 – 2020	• kultūrvēsturiskā mantojuma un kultūrainavu saglabāšana un attīstība.	
Radoša Latvija	• materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu un tālāknodešana (vadlīniju izstrāde, labā prakse) • attīstīt tradicionālus (Muzeju nakts, Kultūras mantojuma dienas, Mākslas dienas u.c.) un inovatīvus pasākumus (Baltās nakts u.c.), sekmējot kultūras daudzveidības popularizēšanu.	
Tūrisms		
Latvija 2030	• jāattīsta lauku tūrisms, veicinot Latvijai raksturīgā dzīvesveida saglabāšanu ar vēsturisko apdzīvojama struktūru, kultūrainavu un tradīcijām.	• apzināt Ropažu novada tūrisma potenciālu; • izveidot jaunus tūrisma apskates objektus; • pilnveidot tūrisma informācijas sistēmu; • izveidot Tūrisma informācijas centru.
Rīgas plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2000 – 2020	• atpūtai un tūrismam pievilcīgas vides radīšana, izkopjot esošās tradīcijas un saglabājot dabas un kultūras vērtības; • tūrisma infrastruktūra, produkta kvalitātes un daudzveidības pilnveidošana.	
Radoša Latvija	• attīstīt pakalpojumus, kas piesaista iedzīvotājus un tūristus; • seno amatu zināšanu un prasmju izmantošana; • virtuālā vide – digitālie un tehnoloģiskie risinājumi.	
Latvijas tūrisma pamatnostādnes 2014.-2020. gadam	• veicināt reģionālo tūrisma puduru veidošanos; • atbalsta aktivitāšu īstenošana, kas ietver publiskās infrastruktūras attīstību; • jaunu, inovatīvu un radošu tūrisma produktu radīšana.	

1.3. SVID analīze

SVID analīze tiek veikta Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa potenciāla izvērtēšanai, nosakot ansambļa stiprās puses un vienlaicīgi izslēdzot un pārvarot vājās puses, kā arī samazinot draudus, kas ļauj noteikt turpmākos attīstības virzienus (skatīt tabulu Nr. 2).

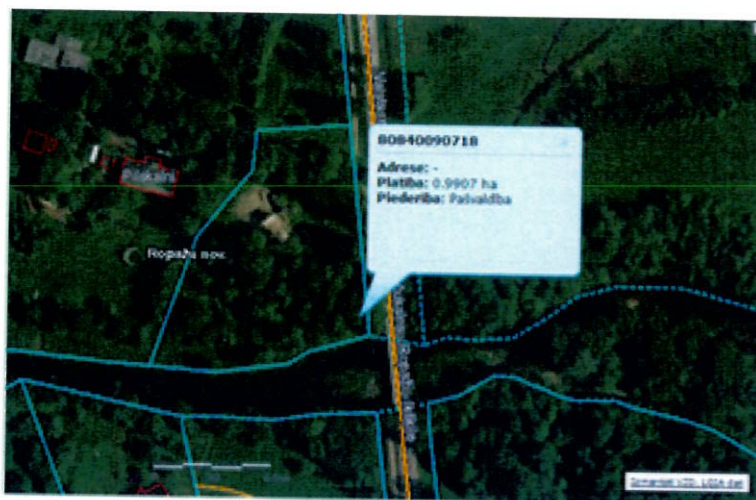
2. tabula

SVID analīze

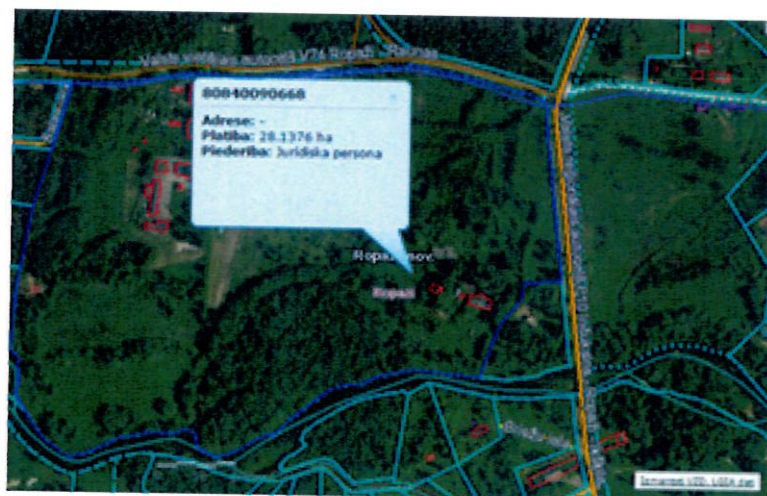
Stiprās puses	Vājās puses
- ansambļa unikalitāte (Valsts nozīmes piemineklis); - mērķtiecīgie ieguldījumi, kā rezultātā ir veikta pilna ārējā mūra konservācija, kas nodrošina pieminekļa nebojāšanos; - ansablī nav novērojama 20 gs. veiktas industriālās darbības paliekas, saglabājot savu vēsturisko veidolu; - izveidotas planšetes ar pils pētījumiem 2 valodās (piemineklis funkcionē bez personas klātbūtnes); - organizācijas, kas 15 gadus strādā ar dzīvo vēsturi.	- ansambļa dalītās īpašumtiesības; - inženierkomunikāciju neesamība pie ansambļa; - ansamblim šobrīd piemīt sezonāls izmantošanas raksturs; - servitūta ceļš, kas šķērso viduslaiku pils teritoriju; - seno koku apdraudējums, kas apdraud virszemes mūra apjomu; - objekts nav norobežots un pasargāts no klimatisko apstākļu ietekmes un cilvēku ļaunprātīgās rīcības; - nav piemērotu apstākļu, lai nodrošinātu dzīvās vēstures vai vēstures demonstrācijas novada un citiem viesiem; - vāji attīstīts tūrisma piedāvājums novadā; - tūrisma stratēģijas trūkums; - kultūrvēsturisku objektu norāžu trūkums uz autoceļa.
Iespējas	Draudi
- arheoloģiskās izpētes rezultātā atsegta konstrukcijas, kuru iekšienē ir iespējams izveidot informatīvos materiālus, ekspozīcijas, izstādes; - attīstīt tūrisma piedāvājumu; - attīstīt unikālu dzīvās vēstures centru Latvijas kontekstā; - apmeklējuma iespējas visa gada garumā; - pildīt novada reprezentatīvo funkciju (vēsturiskais centrs varētu reprezentēt novada notikumiem bagāto un seno vēsturi); - TIC esamība ļauj organizēt izglītojošas lekcijas, meistarklases visa gada garumā iesaistot skolēnus skolas sezonā vai mācību gada laikā.	- finansējuma trūkums; - mūra erozijas draudi; - neparedzamās papildus izmaksas, kas var rasties arheoloģiskās izpētes rezultātā (jauni atsegti mūru apjomi); - vides estētiskais baudījums (dalītās īpašuma tiesības, katra īpašnieka atbildība par īpašuma stāvokli).

1.4. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa darbības pilnvarojums

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis atrodas divu īpašnieku zemesgabalu robežās. Ropažu viduslaiku pils atrodas (Valsts aizsardzības Nr. 2130) nekustamā īpašumā ar kadastra Nr. 80840090718, nekustamā īpašuma piederība - Ropažu novada pašvaldība (skatīt attēlu Nr. 6). Ropažu mācītājmāja (Vietējās aizsardzības Nr. 8706) atrodas nekustamā īpašumā ar kadastra Nr. 80840090668, nekustamā īpašuma piederība – Ropažu evaņģēliski luteriskā Draudze (skatīt attēlu Nr. 7).

Attēls Nr. 6, Īpašumtiesības (ekrānšāviņš no <https://www.kadastrs.lv>)

Attēls Nr. 7, Īpašumtiesības (ekrānšāviņš no <https://www.kadastrs.lv>)

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis ietver vienu valsts nozīmes arheoloģisko pieminekli²⁷ un vienu vietējās nozīmes arhitektūras pieminekli²⁸ (skatīt tabulu Nr. 3)

²⁷ Apstiprināts ar Kultūras ministrijas 29.10.1998. rīkojumu Nr. 128

²⁸ Apstiprināts ar Kultūras ministrijas 13.11. 2009. rīkojuma Nr. 2.1.-1/209

3. tabula

Pieminekļu statusi

Valsts Aizsardzības Nr.	Pieminekļa vērtības grupa	Pieminekļa veids	Nosaukums	Atrašanās vieta	Datējums
2130	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ropažu viduslaiku pils	Ropažu novads, Ropaži, Lielās Juglas labajā krastā pie tilta.	
8706	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Ropažu mācītājmāja	Ropažu novads, Ropaži, "Pilskalni"	1801.-1804., 19. gs. b.
2016. gada novembrī, Ropažu novada pašvaldība iesniegusi rakstisku vēstuli VKPAI ar lūgumu piemērot objektam valsts nozīmes arheoloģiskā pieminekļa statusu, balstoties uz 2008. gada arheoloģiskās izpētes rezultātiem.		Arheoloģija	Ropažu baznīcas viduslaiku kapsēta	Pie mācītājmājas "Pilskalni"	15./16. gs. mijas līdz 17. gs. otrajai pusei

Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis ir uzskatāms par Ropažu novada un Ropažu ciema kultūrvēsturisko centru. Ansablī esošie arheoloģiskie un arhitektūras pieminekļi uzskatāmi demonstrē un ataino novada vēsturi.

1.5. Pilskalnu vadības modelis un organizatoriskā struktūra

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa vadības modelis ir iedalāms divās daļās – lēmumu pieņemšana, apsaimniekošana un attīstība.

Lēmumu pieņemšana

Lēmumus par Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa saglabāšanu, attīstībai nepieciešamajiem resursiem pieņem Ropažu novada dome, apstiprinot pašvaldības budžetu, kā arī lemjot atsevišķi, ja ir iespēja piedalīties projektu konkursā un ir nepieciešams pašvaldības līdzfinansējums. Lēmumprojekti tiek sagatavoti saskaņā ar Ropažu novada attīstības programmā noteiktajiem uzdevumiem. Saskaņojot lēmumprojektu, tas tiek virzīts izskatīšanai uz Attīstības komiteju, Finanšu komiteju, vai Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteju. Pēc jautājuma izskatīšanas komitejā lēmumprojekts tiek virzīts uz domes sēdi lēmuma pieņemšanai.

Apsaimniekošana un attīstība

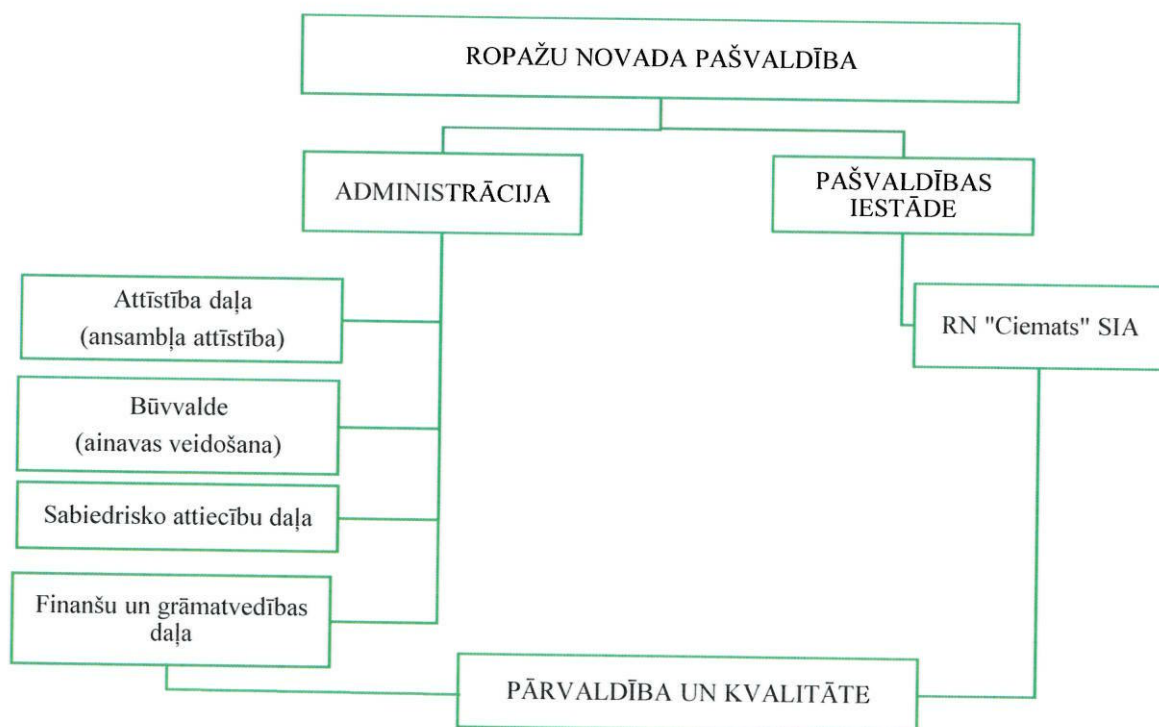
Ropažu novada pašvaldības administrācija, kuru vada pašvaldības izpilddirektors, pilskalna kultūrvēsturiskā ansambļa apsaimniekošanā veic sekojošas funkcijas:

- pašvaldības kapitālsabiedrības RN “Ciemats” SIA pienākums ir organizēt pilsdrupu teritorijas uzkopšanu, zāles pļaušanu, lapu savākšanu un izvešanu, krūmu ciršanu un izvešanu, koku un koku zaru nozāģēšanu, kā arī organizēt teritorijas apkopšanas un sakārtošanas darbus pirms un pēc publiskajiem pasākumiem.
- Attīstības daļa nodrošina finanšu piesaistes iespēju izpēti, projektu pieteikumu sagatavošanu, iesniegšanu un apstiprināto projektu realizāciju. Ansambļa attīstību, pakalpojumu attīstīšanu un ieviešanu koordinē Attīstības daļa tūrisma jomas ietvaros ciešā sadarbībā ar biedrību - vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubu “Rodenpoys”.

Pašvaldības struktūrvienības nodrošina sekojošas atbalsta funkcijas:

- Ropažu pilskalna kultūrvēsturiskā ansambļa teritorijas attīstību un ainavas veidošanas funkciju nodrošina teritorijas plānotājs - arhitekts.
- Informācijas pieejamību, publicitāti un komunikāciju nodrošina sabiedrisko attiecību daļa.
- Kultūrvēsturiskā ansambļa finanšu administrēšana ir Finanšu un grāmatvedības daļas funkcija. Darbības nodrošināšanai tiek izmantoti valsts, pašvaldības un ES fondu finanšu līdzekļi.

Visu funkciju izpildei, kas saistīta ar Ropažu pilskalna kultūrvēsturiskā ansambļa attīstību, saturisko darbību un apsaimniekošanu ilustrē attēls Nr. 8.

Attēls Nr. 8., Kultūrvēsturiskā ansambļa vadības organizatoriskā struktūra

Kopš 2004. gada pēc toreizējās pašvaldības Kultūras un izglītības daļas vadītāja Guntas Darbvares iniciatīvas tika uzsākti, ansamblī ietilpstošās Ropažu viduslaiku pils sakopšanas un labiekārtošanas darbi (skatīt tabulu Nr. 4)

4. tabula

Ieguldījumi

Gads	Aktivitātes, mērķi	Summa, EUR	Finanšu avots
2004.	Ropažu viduslaiku pils mūra konservācijas un apkārtnes labiekārtojuma koncepcijas izveide	1778,59	RNP
2005.	Ropažu viduslaiku pils un mācītājmuižas ainavu izkopšanas projekta izstrāde	640,29	Valsts
2005.	Ainavas izkopšanas darbi	284,57	Valsts
2005.	Labiekārtošanas darbi	498,01	Valsts
2006.	Ropažu viduslaiku pilsdrupu konservācijas projekta izstrāde	2490,03	RNP
2006.	Pilsdrupu konservācija	1565,16	Valsts
2006.	Ropažu viduslaiku pilsdrupu konservācija	2490,03	Valsts
2007.	Ropažu viduslaiku pils konservācija	4268,62	Valsts
2008.	Arheoloģiskās izpētes darbi Ropažu viduslaiku pilī	2845,74	VKKF
2008.	Ropažu pilsdrupu labiekārtošana	584,80	RNP
2008.	Ropažu viduslaiku pils mūra konservācijas darbi	4268,62	VKKF
2008.	Ropažu viduslaiku pils mūru konservācijas un arheoloģiskās izpētes darbi	5691,49	RNP
2011.	Ropažu viduslaiku pils pilsdrupu vienkāršota rekonstrukcija un teritorijas labiekārtošana	24860,42	ES, RNP (LAD)
2012.	Ropažu viduslaiku pilsdrupu teritorijas labiekārtošana	8961,25	ES, RNP (LAD)
2014.	Informāciju planšetes	4149,31	RNP
2015.	Zemes iegāde	25000,00	RNP
Kopā, EUR:		90376,91	

Lai veicinātu virszemes mūru saglabāšanu, tika pieņemts lēmumus veikt mūru konservācijas darbus. 2006. gadā norisinājās Ropažu viduslaiku pils ārējās rietumu sienas mūru konservācija, darbu rezultātā konservācijas darbi pilnībā tika veikti rietumu sienas I mūra daļai, kas vērsta pret Mācītājmuižu. 2007. gadā turpinājās rietumu sienas I mūra konservācija – mūra konservācijas darbi tika pabeigti. 2008. gadā noritēja arheoloģiskās izpētes laikā atsegtās vārtu daļas konservācijas darbi, vārtu daļai tika uzstādīts koka jumts. 2012. gadā norisinājās Ropažu viduslaiku pils ārējās rietumu sienas mūra II konservācijas darbi, rezultātā rietumu sienas mūrim II tika veikta pilnīga konservācija. Visiem ārējās rietumu sienas mūriem tika uzstādīti lubiņu seguma jumti.

2007. gadā Ropažu Pilskalnu ansamblī tika uzstādīta planšete, kas viesus iepazīstina ar ansambļa vēsturi. 2014. un 2015. gadā tika uzstādītas 4 papildus planšetes, kas viesus iepazīstina ar ansamblī notikušo arheoloģisko un arhitektonisko pētījumu rezultātiem.

1.6. Esošo pakalpojumu un pasākumu raksturojums

Tūrisma, izglītības un kultūras pakalpojumus Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī sniedz biedrība vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys" sadarbībā ar Ropažu novada pašvaldības struktūrvienībām. Līdz šim Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī ir sniegti sekojoši pakalpojumi:

- kultūras mantojuma aizsardzība un popularizēšana;
- tūrisma pakalpojumi (ekskursijas);
- kultūras pakalpojumi (tematiski sarīkojumi);
- radošās darbnīcas;
- dzīvās vēstures stundas;
- kāzu programmas (detalizētāk skatīt tabulu Nr. 5)

5. tabula

Pasākumi, kas norisinājušies Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī
(2005.01.01. – 2016.11.01.)

Pasākums	Norises vieta	Norišu skaits gadā	Dalībnieku skaits	Pasākuma organizatori	Gads
Starptautiskais viduslaiku festivāls "Ropažiem 800"	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	1000	Ropažu pašvaldības Kultūras un izglītības daļa, folkloras un seno cīņu kopa "Trejasmens"	2005. gads
Viduslaiku trebušeta izgatavošanas pasākums	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	200	Folkloras un seno cīņu kopa "Trejasmens"	2005. gads
Starptautiskais viduslaiku festivāls "Ropažu viduslaiku diena 2009"	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	1500	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys" (līdz 2007. gadam "Trejasmens")	2009. gads
Starptautiskais viduslaiku festivāls "Ropažu viduslaiku diena 2010"	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	1500	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys" (līdz 2007. gadam "Trejasmens")	2010. gads
Podniecības un maizes krāsns atvēršanas svētki, lekcija par podniecības tradīcijām Latvijā 13.-14. gs.	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	250	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys" (līdz 2007. gadam "Trejasmens")	2014. gads
Starptautiskais dzīvās vēstures festivāls "Ropažiem 810"	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	1	3000	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys" (līdz 2007. gadam "Trejasmens")	2016. gads

Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"

Vēstures rekonstrukcijas kluba "Rodenpoys" pirmsākumi meklējami 2000. gadā, kad tika dibināta folkloras un cīņu kopa "Trejasmens", kas 2007. gadā pārdēvējās par vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubu "Rodenpoys".

Kluba biedri piedalās Ropažu pilsdrupu sakopšanas darbos, arheoloģiskajos izrakumos, vēsturiskās informācijas apkopošanās un saglabāšanā, festivālos Latvijā un ārpus tās robežām, vada dzīvās vēstures stundas skolēniem un muzicē (skatīt tabulu Nr. 6)

6. tabula

Vēstures izpētes un rekonstrukcijas kluba "Rodenpoys" veidotie un vadītie pasākumi

Pasākums	Norises vieta	Norišu skaits gadā	Dalībnieku skaits	Pasākuma organizatori
2011. gads				
Dzīvās vēstures stundas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	11	200	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ekskursijas pa Ropažu ciemata centru	Ropažu ciems	7	150	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ropažu kauss Senajā Rīpas spēlē	Ropažu muižas parks	1	300	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Ropažu novada kultūrvēsturiskajos objektos	Ropažu novads	2	50	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ar velo pa novadu III	Ropažu novads	1	50	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Velo ekskursijas pa novadu	Ropažu novads	3	70	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansamblī	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	5	70	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Dalība Valsts svētkos un piemiņas dienās	Ropažu novads	7	—	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu pašvaldības struktūrvienības
2012. gads				
Dzīvās vēstures stundas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	11	200	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ekskursijas pa Ropažu ciemata centru	Ropažu ciems	5	60	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"

6. tabulas turpinājums

Pasākums	Norises vieta	Norišu skaits gadā	Dalībnieku skaits	Pasākuma organizatori
2012. gads				
Ropažu kauss Senajā Ripas spēlē	Ropažu muižas parks	1	400	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Ropažu novada kultūrvēsturiskajos objektos	Ropažu novads	4	60	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ar velo pa novadu IV	Ropažu novads	1	50	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Velo ekskursijas pa novadu	Ropažu novads	2	30	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	4	40	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Dalība Valsts svētkos un piemiņas dienās	Ropažu novads	6	-	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu pašvaldības struktūrvienības
2013. gads				
Dzīvās vēstures stundas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	15	300	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ekskursijas pa Ropažu ciemata centru	Ropažu ciems	4	50	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Latvijas kauss Senajā Ripas spēlē	Ropažu muižas parks	1	400	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ar velo pa novadu V	Ropažu novads	1	60	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	4	60	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Dalība Valsts svētkos un piemiņas dienās	Ropažu novads	6	-	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu pašvaldības struktūrvienības
2014. gads				
Dzīvās vēstures stundas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	18	500	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"

6. tabulas turpinājums

Pasākums	Norises vieta	Norišu skaits gadā	Dalībnieku skaits	Pasākuma organizatori
2014. gads				
Ekskursijas pa Ropažu ciemata centru	Ropažu ciems	3	45	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Ropažu novada kultūrvēsturiskajos objektos	Ropažu novads	3	40	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ar velo pa novadu VI	Ropažu novads	1	98	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Latvijas kauss Senajā Ripas spēlē	Ropažu muižas parks	1	400	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	8	70	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Dalība Valsts svētkos un piemiņas dienās	Ropažu novads	6	-	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu pašvaldības struktūrvienības
Ropažiem 810 ieskandināšanas pasākums Ķoderu pilskalnā	Ķoderu pilskalns	1	500	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
2015. gads				
Dzīvās vēstures stundas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	15	400	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ekskursijas pa Ropažu ciemata centru	Ropažu ciems	2	30	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Talkas Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	13	70	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Ar velo pa novadu VII	Ropažu novads	1	70	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
Dalība Valsts svētkos un piemiņas dienās	Ropažu novads	6	-	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu pašvaldības struktūrvienības
Latvijas kauss Senajā Ripas spēlē	Ropažu muižas parks	1	400	Ropažu Kultūras un Izglītības centrs, vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"

6. tabulas turpinājums

Pasākums	Norises vieta	Norišu skaits gadā	Dalībnieku skaits	Pasākuma organizatori
Spēles "9 vīru spēks"	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansambli	1	250	Biedrība "Ropažu novada kaimiņu sadarbība", vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"
11. novembra pārgājiens	Ropažu novads	1	40	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys", Ropažu vidusskola
Talkas Ropažu novada kultūrvēsturiskajos objektos	Ropažu novads	2	20	Vēstures izpētes un rekonstrukcijas klubs "Rodenpoys"

2. ROPAŽU PILSKALNU KULTŪRVĒSTURISKĀ ANSAMBLĀ ATTĪSTĪBA

2.1. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa misija, vīzija un vērtības

Kultūras mantojums mūsdienās ir plaši lietots jēdziens. Ar to saprot cilvēka garīgās darbības liecības materiālā vai nemateriālā formā. Kultūras mantojums ietver mākslinieku, arhitektu, mūziķu, rakstnieku, zinātnieku, kā arī anonīmu autoru darbus, cilvēces gara izpausmi un vērtību sistēmu. Kultūras mantojums ir arhitektūras, arheoloģijas, monumentālas, sakrālās un lietišķās mākslas, industriālais un zemūdens mantojums. Kultūras mantojuma objekti ir vieni no populārākajiem tūrisma objektiem.

MISIJA

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa misija ir saglabāt, aizsargāt un nodrošināt unikālā kultūrvēsturiskā mantojuma autentisku saglabāšanu nākamajām paaudzēm, tā pieejamību Ropažu novada iedzīvotājiem un Ropažu novada viesiem.

VĪZIJA

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa vīzija – pabeigt Ropažu viduslaiku pils konservācijas darbus. Veikt Pilskalnu Mācītājmuižas restaurācijas darbus. Saglabāt un eksponēt visas ansambļa autentiskās vērtības. Izveidot atpazīstamu un estētiski baudāmu kultūrvēsturiskā ansambļa koptēlu.

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis iekļauts tūrisma maršrutos, ir atpazīstams reģionālā, valsts un starptautiskā līmenī. Ansamblis regulāri tiek popularizēts ar dzīvās vēstures, izglītojošiem, radošiem un kultūras pasākumiem.

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis tiek atbilstoši uzturēts – aizsargāts un saglabāts, lai nezaudētu savu unikālo nozīmi novada un valsts kultūrvēsturiskajā telpā un tiktu saglabāts nākamajām paaudzēm.

VĒRTĪBAS

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa darbības attīstība balstās uz sekojošām pamatnostādnēm:

- 1) kultūrvēsturiskā mantojuma popularizēšana, aizsardzība un saglabāšana;
- 2) kultūrvēsturiskā mantojuma autentiskuma saglabāšana un tā unikalitātes izcelšana;
- 3) kultūrvēsturiskā mantojuma mūsdienīga, inovatīva pielietojuma veicināšana;
- 4) sadarbības veicināšana starp VKPAI un ansambļa apsaimniekotājiem;
- 5) efektīvas un kompetentas komandas veidošana;
- 6) Ropažu novada iedzīvotāju, Ropažu Evanģēliski luteriskās draudzes, Ropažu pašvaldības struktūrvienību iesaiste ansablī notiekošajos pasākumos un procesos.

2.2. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa mērķi un uzdevumi

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa mērķis ir arhitektonisko, vēsturisko, arheoloģisko vērtību saglabāšana un popularizēšana. Ansamblis kļūvis par valsts mēroga dzīvās vēstures centru, ansambļa vizuālais tēls un aktivitāšu kopums padarīts par atpazīstamu tūrisma produktu.

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajam ansamblim turpmāko 7 gadu laikā ir izvirzīti sekojoši prioritārie mērķi un uzdevumi (skat. tabulu Nr. 7, Nr. 8 un Nr. 9):

7. tabula

I Ansambļa teritorijā izveidot TIC

Mērķis - I				
Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Aktivitātes	Izpildes laiks	Finanšu avots
TIC ēkas celtniecība Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī	Ansamblī uzbūvēta ēka, kas funkcionē kā TIC, koordinē, veido tūrisma un pasākumu piedāvājumu ansambļa teritorijā, veido tūrisma produktus Ropažu novada teritorijā	Tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana	2017.	Pašvaldības, valsts un ES finansējums
		Būvprojekta izstrāde un saskaņošana	2017.	
		Arheoloģiskās izpētes darbi eventuālajā TIC ēkas atrašanās vietā	2017.	
		TIC ēkas celtniecība	2017. – 2018.	
	Ēka un tajā esošās komunikācijas nodrošina tūristu uzņemšanu visa gada garumā	Ropažu novada un Livonijas vēsturei veltītās ekspozīcijas koncepta izveide un ekspozīcijas sagatavošana	2017. – 2018.	
		Multimediālās ekspozīcijas iegāde/uzstādīšana	2018. – 2019.	
	Ēkā darbojas informatīvā ekspozīcija par Livonijas un Ropažu novada vēsturi	Dzīvās vēstures lekciju, ekskursiju un aktivitāšu piedāvājuma izstrāde	2017. – 2018.	
		TIC patstāvīgo kultūras un mākslas pasākumu programmas izveide	2017. – 2018.	
		TIC ēkas un apkārtnes labiekārtošanas darbi	2018. – 2019.	
	Ēka funkcionē kā dzīvās vēstures tehniskā un praktiskā nodrošinājuma centrs	Tehniskais nodrošinājums personālam	2018. – 2019.	

8. tabula

II Dzīvās vēstures centra izveide ansambļa teritorijā

Mērķis - II				
Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Aktivitātes	Izpildes laiks	Finanšu avots
Dzīvās vēstures centra izveide Ropažu Pilskalnu Kultūrvēsturiskajā ansablī	Izveidot 13./14. gs. Līvu sētas rekonstrukciju balstoties uz Rīgas arheoloģisko materiālu	Pētnieciskā darba izstrāde uz kura pamata tiks veidota Līvu sētas rekonstrukcija	2017.	Pašvaldības, valsts un ES finansējums
		Būvprojekta izstrāde un saskaņošana	2017. – 2018.	
		Arheoloģiskās izpētes darbi, eventuālajā Līvu sētas atrašanās vietā	2017. – 2018.	
		Pētnieciskā darba izstrāde uz kura pamata tiks veidots Līvu sētā esošo sadzīves priekšmetu, darbarīku rekonstrukcijas	2017. – 2018.	
		Kokmateriālu sagatavošana	2018.	
		Līvu sētā ietilpstošo divu ēku celtniecība un procesa dokumentēšana	2018. – 2020.	
		Rekonstruētās Līvu sētas labiekārtošanas darbi	2020. – 2021.	
		Līvu sētai nepieciešamo vēsturisko priekšmetu repliku izveide	2020. – 2022.	
		Informatīvo aprakstu, izziņas stendu (āra planšešu formā) izgatavošana un uzstādīšana	2021. – 2024.	
		Aktivitāšu poligona izveides un labiekārtošanas darbi	2017. – 2018.	
Dzīvās vēstures - viduslaiku militāro aktivitāšu programmas izveide		Šķēpmešanas sektora izveide, mērķu izgatavošana un uzstādīšana	2017.	
		Piedāvājuma un programmas izstrāde uzstādīšana, inventāra atjaunošana	2017.	

8. tabulas turpinājums

Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Aktivitātes	Izpildes laiks	Finanšu avots
		Stopšaušasnas (arbaleta) sektora izveide, mērķu izgatavošana un uzstādīšana, inventāra atjaunošana	2017.	
		Veiklības pārbaudījumu trases izveidošana	2017. – 2020.	
		Kvalificētu instruktoru sagatavošana	2017. – 2024.	
		Informatīvo aprakstu, izziņas stendu (āra planšešu formā) izgatavošana un uzstādīšana	2018. – 2024.	
	Dzīvās vēstures – amatniecības programmas izveide	Esošo darbnīcu kvalitatīva, vēsturiski korekta un atbilstoša pārveide (Maizes krāsns un Daugmales podniecības cepli)	2017. – 2018.	
		Pētnieciskā darba izstrāde uz kura pamata tiks amatniecības darbnīcu materiāli tehniskais nodrošinājums	2018.	
		Būvprojekta izstrāde un saskaņošana	2017. – 2018.	
		Amatniecības meistarklašu programmas un piedāvājuma izstrāde	2017.	
		Programma papildināšana un pilnveidošana	2018. – 2024.	
		Amatu demonstrējumu programmas un piedāvājuma izstrāde	2017. – 2018.	
		Informatīvo aprakstu, izziņas stendu (āra planšešu formā) izgatavošana un uzstādīšana	2018. – 2024.	

9. tabula

III Ropažu viduslaiku pils torņa konservācijas darbi un skatu platformas izbūve

Mērķis - III				
Uzdevumi	Plānotie rezultāti - galaprodukti	Aktivitātes	Izpildes laiks	Finanšu avots
Ropažu viduslaiku pils torņa atsegšanas, konservācijas darbi un skatu platformas izveide	Veikti arheoloģiskie un arhitektoniskie pētījumi Ropažu viduslaiku pils tornī	Tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana	2019.	Pašvaldības, valsts un ES finansējums
		Būvprojekta izstrāde un saskaņošana	2019.	
	Pētījumos iegūtās informācija uzskatāmi eksponējama aprakstu un attēlu formā	Arheoloģiskās izpētes darbi (torņa esošo mūru apjoma atsegšana)	2019. * 2020. 2021. 2022.	
		Atsegto mūru konservācijas darbi	2020. * 2021. 2022. 2023.	
	Balstoties pēc attiecīgā perioda analogiem objektiem veikta zudušā mūra apjoma atveide	Zudušā mūru apjoma aizstāšanas darbi	2023. – 2024.	
		Skatu platformas būvniecības darbi	2023. – 2024.	
	Ansambļī iegūtas vairākas telpas, kas izmantojamas ekspozīcijām un izstādēm	Ekspozīciju un izstāžu koncepta izstrāde	2023.	
		Ekspozīciju un izstāžu sagatavošana un uzstādīšana	2023. – 2024.	
	Izveidota skatu platforma			

* Arheoloģiskās izpētes darbi veicami pamīšus mūra konservācijas darbiem. Lai veiktu mūru konservāciju, mūriem nepieciešams aptuveni viens gads aklimatizācijas periods.

2.3. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa plānotie darbības rezultāti

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstība plānota vairākos virzienos (tūrisma, dzīvās vēstures, izglītības, kultūras un amatniecības), kā rezultātā ansambļī tiks piedāvāti jauni pakalpojumi un izveidoti jauni produkti, ko iespējams panākt īstenojot stratēģiju un veidojot dažādas formas sadarbības modeļus, piemēram, sadarbībā ar Ropažu vidusskolu, Zaķumuižas pamatskolu, Ropažu mākslas un mūzikas skolu "Rodenpois", Ropažu novada uzņēmējiem, amatniekiem, akadēmiķiem, nozaru profesionāļiem u.c.

TIC ēkas būvniecība, izveidojot to par Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa infrastruktūras, tūrisma, dzīvās vēstures koordinācijas un tehnisko centru, nodrošinās un piedāvās jaunus pakalpojumus:

- ekspozīciju atrašanās vietas izveide (nodrošinās gan patstāvīgās, gan mainīgās planšetveida izstādes);
- TIC telpās būs iespējams veidot un organizēt dažādas formas un rakstura pasākumus (lekcijas, seminārus, amatniecības meistarklases, speciālistu sagatavotus lasījumus, ekskursijas);
- sabiedrības interaktīvu izklaidi un izglītošanu;
- TIC funkcionēs un darbosies kā ansambļa infrastruktūras un saimnieciskais centrs.

Dzīvās vēstures centra izveide Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansablī nodrošinās un piedāvās:

- Valsts mērogā jauna, inovatīva, izglītojoša tūrisma produkta radīšanu;
- atdzīvinās un reprezentēs Ropažu viduslaiku un Livonijas perioda vēsturi;
- nodrošinās aktivitāšu programmas izveidi un piedāvājumu;
- izveidotas seno arodu darbnīcas;
- ierīkot seno spēļu laukumus ansambļa teritorijā, kas darbosies kā vēstures izziņas un izklaides objekts;
- ansambļa teritorijā izveidota vēstures izziņas taka ar aprakstiem un ilustrācijām;
- ansambļa un Ropažu novada atpazīstamību valstiskā un starptautiskā mērogā.

Ropažu viduslaiku pils torņa atsegšanas, konservācijas darbi un skatu platformas izveide nodrošinās un piedāvās:

- kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un izpēti;
- arheoloģiskie un arhitektoniskie pētījumi dos informācijas bāzi jaunu ekspozīciju un publikāciju veidošanai;
- telpas torņa apakšstāvos, kurās veidot ekspozīcijas un izstādes;
- skatu platforma.

2.4. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa pasākumu programmas raksturojums

Stratēģijas īstenošanas rezultātā tiks nozīmīgi paplašinātas un pilnveidotas esošās pamatfunkcijas, kuras Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis pilda šobrīd (skatīt tabulu Nr. 10).

10. tabula

Kultūrvēsturiskā ansambļa funkcijas

Esošās funkcijas	Nākotnes funkcijas
Kultūrvēsturiskā mantojuma: • aizsardzība; • izpēte; • esošā saglabāšana.	Kultūrvēsturiskā mantojuma: • aizsardzība; • kultūrvēsturiskā mantojuma izpēte, pētījumu rezultātu publicēšanas un eksponēšana; • konservācija un restaurācija; • vēsturiskās informācijas apkopošana un publicēšana;

10. tabulas turpinājums

Esošās funkcijas	Nākotnes funkcijas
	- kultūrvēsturiskā mantojuma vērtību izskaidrošana sabiedrībai; - kultūrvēsturiskā mantojuma aizsargāšana, saglabāšana nākamajām paaudzēm.
Tūrisma objekts: - tūrisma apskates objekts; - neregulāru, periodisku ekskursiju vieta.	Tūrisma objekts: - tūrisma apskates objekts; - vieta ar plaši izstrādātu ekskursiju piedāvājumu; - atpazīstams tūristu galamērķis.
Dzīvās vēstures centrs: - neregulāru, sezonālu dzīvās vēstures lekciju vieta; - neregulāru dzīvās vēstures pasākumu norises vieta.	Dzīvās vēstures centrs: - starptautiski atpazīstams dzīvās vēstures centrs; - plaša piedāvājuma klāsts ar dzīvās vēstures lekcijām, nodarbībām, aktivitātēm; - regulāri dzīvās vēstures pasākumi ar vietējo un ārzemju speciālistu piedalīšanos; - seno amatu demonstrēšanas un popularizēšanas vieta.
Izglītības programmu īstenošanas vieta: - vīspārējā un novada vēsture (ar gidu stāstījumu starpniecību), - informatīvo stendu atrašanās vieta.	Izglītības programmu īstenošanas vieta: - vēsturisku lekciju norises vieta; - pētniecisko lasījumu norises vieta; - informatīvo stendu atrašanās vieta; - izglītojošo ekspozīciju atrašanās vieta.

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa plānotais pakalpojumu un pasākumu piedāvājums ir cieši saistīts un atkarīgs no stratēģijas I, II, un III mērķa sasniegšanas, kuru ietvaros plānota TIC ēkas celtniecība, dzīvās vēstures centra izveide, Ropažu viduslaiku pils torņa mūru atsegšana, konservācija un skatu platformas izveide (skatīt tabulu Nr. 11).

11. tabula

Plānotais pakalpojumu un pasākumu piedāvājums

Pakalpojums, pasākums	Izmantojamā telpa, teritorija	Kopā	Gads						
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tūrisma pakalpojumi - ekskursijas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	450	20	50	50	70	80	80	100
	Ropažu novada, Ropažu ciema teritorija	65	5	10	10	10	10	10	10
Dzīvās vēstures centra pakalpojumi – ekskursijas, interaktīvās nodarbības meistarklases	Līvu sēta	350	-	50	60	60	60	60	60
	Viduslaiku militāro aktivitāšu centrs	350	-	50	60	60	60	60	60
	Amatniecības centrs	350	-	50	60	60	60	60	60

11. tabulas turpinājums

Pakalpojums, pasākums	Izmantojamā telpa, teritorija	Kopā, skaits	Gads						
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Izglītojošās lekcijas un semināri	TIC	55	-	-	5	10	10	10	10
	Amatniecības centrs	10	-	-	2	2	2	2	2
Patstāvīga vēstures ekspozīcija par ansambļa vēsturi un pētījumiem tajā ietilpstošajos pieminekļos	Ansambļa teritorijā, āra planšešu formā	1	1	-	-	Tiks papildināta			
Patstāvīga ekspozīcija par Ropažu viduslaiku un Livonijas vēsturi	TIC ēkā	1	-	1	Tiks papildināta				
Valsts mēroga publiskie pasākumi	Ansambļa teritorijā	6	-	1	1	1	1	1	1
Radošo darbību programmas	TIC un amatniecības centrs	20	-	-	4	4	4	4	4
Semināri	TIC	10	-	-	2	2	2	2	2
Starptautiska mēroga pasākumi	Ansambļa teritorijā	6	-	-	1	2	1	1	1
Amatniecības plenēri	TIC un amatniecības centrs	5	-	-	1	1	1	1	1
Novada nozīmes publiskie pasākumi	TIC	12	-	2	2	2	2	2	2
	Dzīvās vēstures centri	12	-	2	2	2	2	2	2
	Ansambļa teritorija	12	-	2	2	2	2	2	2
Ekspozīcija par pētījumiem Ropažu viduslaiku pils tornī	Ropažu viduslaiku pils tornis	1	-	-	-	-	-	-	1

Uzskaitītās aktivitātes pamatā norisināsies jaunbūvētajā TIC ēkā un dzīvās vēstures centra trīs sektoros.

2.5. Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa apmeklētāju skaita prognoze

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa apmeklētāju skaita prognoze tiek balstīta uz līdzšinējo pieredzi un līdzīgu objektu apmeklējuma dinamiku. Labās prakses piemēru pieredze Latvijā rāda, ka apmeklētāju skaits strauji aug tieši pēc objektu sakārtošanas, kā arī pēc mērķtiecīga ieguldījuma informēšanas aktivitātēs. Apmeklējumu prognoze sasniedzama pie nosacījuma, ja tiek sasniegti izvirzītie mērķi. Plānots, ka pieprasītākie pakalpojumi būs - vēstures ekspozīcija par ansambļa vēsturi un pētījumiem tajā ietilpstošajos pieminekļos, kā arī ekskursijas pa Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli (skatīt tabulu Nr. 12)

12. tabula

Ansambļa apmeklētāju prognoze

Pakalpojums, pasākums	Izmantojamā telpa, teritorija	Kopā, skaits	Gads						
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tūrisma pakalpojumi - ekskursijas	Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskais ansamblis	8800	200	1000	1000	1400	1600	1600	2000
	Ropažu novada, Ropažu ciema teritorija	650	50	100	100	100	100	100	100
Dzīvās vēstures centra pakalpojumi – ekskursijas, interaktīvās nodarbības meistarklases	Līvu sēta	3500	-	500	600	600	600	600	600
	Viduslaiku militāro aktivitāšu centrs	3500	-	500	600	600	600	600	600
	Amatniecības centrs	3500	-	500	600	600	600	600	600
Izglītojošās lekcijas un semināri	TIC	450	-	-	50	100	100	100	100
	Amatniecības centrs	200	-	-	40	40	40	40	40
Patstāvīga vēstures ekspozīcija par ansambļa vēsturi un pētījumiem tajā ietilpstošajos pieminekļos	Ansambļa teritorijā, āra planšešu formā	12500	1000	1500	2000	2000	2000	2000	2000
Patstāvīga ekspozīcija par Ropažu viduslaiku un Livonijas vēsturi	TIC ēkā	6500	-	1000	1000	1000	1000	1000	1500
Valsts mēroga publiskie pasākumi	Ansambļa teritorijā	3000	-	500	500	500	500	500	500

12. tabulas turpinājums

Pakalpojums, pasākums	Izmantojamā telpa, teritorija	Kopā, skaits	Gads						
			2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Radošo darbnīcu programmas	TIC un amatniecības centrs	1000	-	-	200	200	200	200	200
Semināri	TIC	300	-	-	60	60	60	60	60
Starptautiska mēroga pasākumi	Ansambļa teritorijā	5000	-	-	500	3000	500	500	500
Amatniecības plenēri	TIC un amatniecības centrs	125	-	-	25	25	25	25	25
Novada nozīmes publiskie pasākumi	TIC	180	-	30	30	30	30	30	30
	Dzīvās vēstures centri	180	-	30	30	30	30	30	30
	Ansambļa teritorija	180	-	30	30	30	30	30	30
Ekspozīcija par pētījumiem Ropažu viduslaiku pils tornī	Ropažu viduslaiku pils tornis	2000	-	-	-	-	-	-	2000

Tiek plānots, ka Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko kompleksu apmeklēs sekojošas mērķa grupas:

- Ropažu novada iedzīvotāji, kurus interesē kultūras mantojuma vērtības, vēsturiskie arodi, dzīvā vēsture, aktīvā atpūta, sabiedriskie un kultūras pasākumi, labiekārtota atpūtas vieta;
- Pierīgas reģiona un Latvijas iedzīvotāji, kurus interesē kultūras mantojuma vērtības, vēstures apgušana netradicionālā veidā, vēsturiskie arodi un to meistari, vēstures tematikai veltīti pasākumi;
- skolu organizētas skolēnu grupas, kas vēlas papildināt vēstures zināšanu bāzi, izmantojot Latvijas mērogā inovatīvu dzīvās vēstures pieeju un metodi;
- ģimenes ar bērniem, kas vēlas baudīt izglītojošu, aktīvu, radošu atpūtu;
- ārvalstu un vietējie individuālie tūristi, kas vēlas iepazīties ar kultūras mantojumu, dzīvo vēsturi, vēsturiskajiem arodiem;
- tūristu grupas no Latvijas un ārvalstīm;
- amatu meistari un radošo industriju pārstāvji;
- vēstures entuziasti, dzīvās vēstures un rekonstrukcijas kustības pārstāvji no Latvijas un ārvalstīm.

3. PUBLICITĀTE

Turpinot Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstību, iedzīvinot un dažādojot pakalpojumus pilskalnā, būtiska loma būs publicitātes pasākumiem un informācijas kanāliem.

Kā galvenie publicitātes pasākumi plānoti:

- sadarbība ar Lauku ceļotāju iekļaujot Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli apskates objektu sarakstā un tūrisma maršrutos;
- sadarbība ar Vidzemes tūrisma asociāciju iekļaujot Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli apskates objektu sarakstā un tūrisma maršrutos;
- sadarbība ar tūrisma aģentūrām iekļaujot Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansambli vietējā un starptautiskā tūrisma maršrutos;
- Ropažu novada mājas lapas www.ropazi.lv tūrisma sadaļas papildināšana ar informāciju par piedāvātajiem pakalpojumiem pilskalnu kompleksā;
- regulāras relīzes vietējā mājas lapā www.ropazi.lv un novada informatīvajā laikrakstā "Ropažu vēstis" par aktualitātēm Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajā ansamblī;
- sadarbība ar medijiem par nozīmīgu pasākumu rīkošanu un to norisi pilskalnu teritorijā;
- aktualitāšu publicēšana novada sociālajos tīklos un jaunu kontu izveide Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturisko ansamblim.

4. ROPAŽU PILSKALNU KULTŪRVĒSTURISKĀ ANSAMBLĀ ILGTSPĒJA

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa ilgtspēju nodrošina finansiālā, institucionālā un politiskā ilgtspēja.

Finansiālā ilgtspēja

Kopš 2004. gada Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskajam ansamblim ir piesaistīts finansējums 90376,91 EUR apmērā. Par piesaistītajiem finanšu līdzekļiem ir veikti dažādi darbi, kas saistīti ar pils ansambļa aizsardzību, izpēti un konservāciju. Lai gan kultūrvēsturiskajā ansamblī ir veikti būtiski ieguldījumi, vēl aizvien ir nepieciešami apjomīgi finanšu līdzekļi, lai tiktu realizēta vīzija par ansambļa attīstību. Ansambļa turpmākajai attīstībai plānots piesaistīt finanšu līdzekļus no pašvaldības, valsts un ES fondiem.

Institucionālā ilgtspēja

Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa institucionālo ilgtspēju nodrošinās kultūras pieminekļa īpašnieks un apsaimniekotājs – Ropažu novada pašvaldība ar tās iestādēm un struktūrvienībām. Pakalpojumu piedāvājums un ansambļa attīstība tiks nodrošināta ciešā sadarbībā ar vēstures izpēti un rekonstrukcijas klubu “Rodenpoys”.

Politiskā ilgtspēja

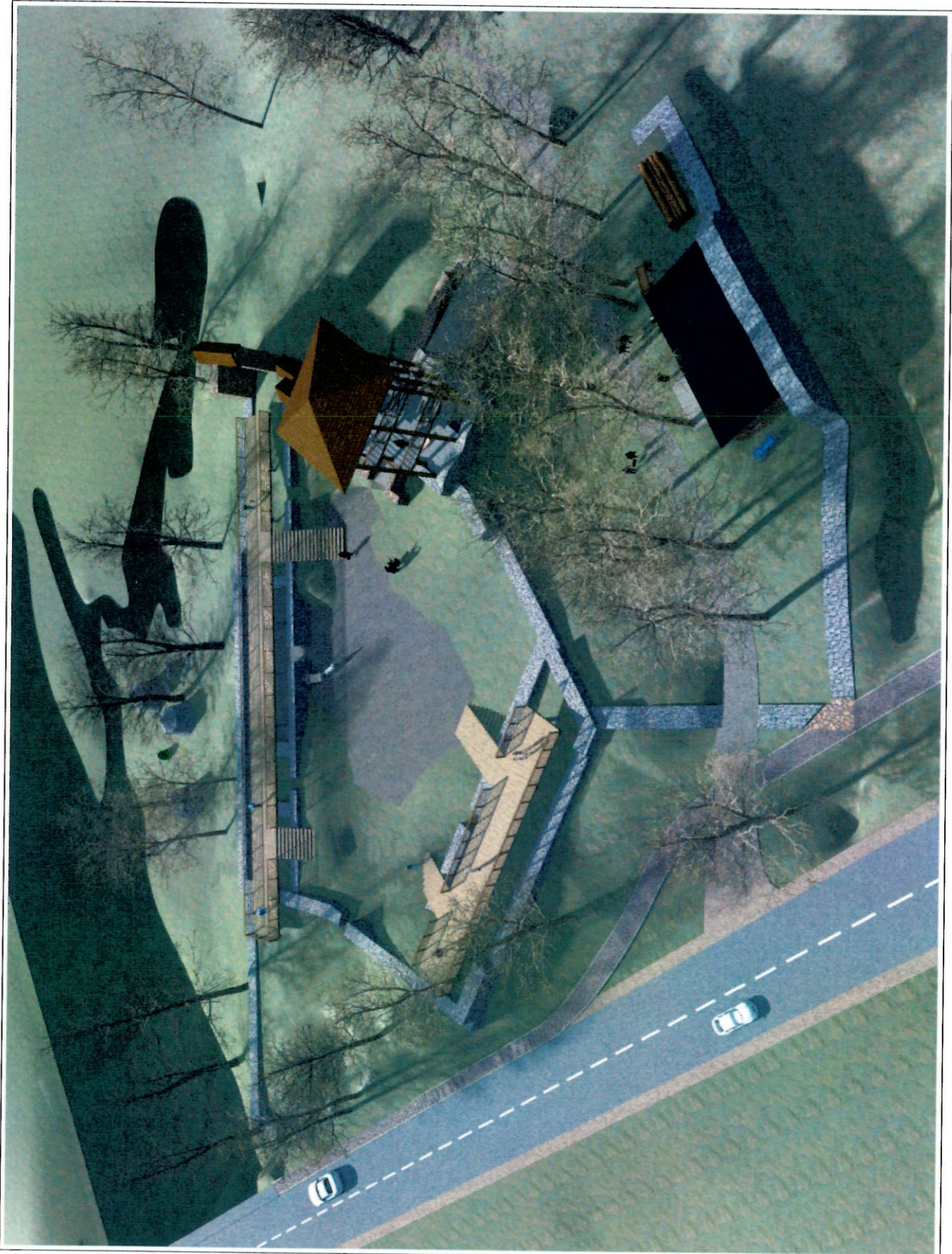
Ropažu viduslaiku pils ir viens no centrālajiem novada kultūrvēstures objektiem. Daudzus gadus vēstures izpēti un rekonstrukcijas klubs “Rodenpoys” sadarbībā ar Ropažu novada pašvaldību ir īstenojuši nozīmīgus projektus Ropažu viduslaiku pils ansambļa atdzīvināšanai piesaistot finansējumu gan no ES fondiem, gan arī valsts un pašvaldības līdzekļus. Vēl pavisam nesen Ropažu viduslaiku pils bija dalītais īpašums, proti, zemes īpašnieks bija Ropažu evaņģēliski luteriskā Draudze, savukārt domājot par pils nākotni zeme tika izpirkta. Vienlaikus, plānojot kultūrvēsturiskā ansambļa attīstību tiek domāts par papildus zemes vienību, plānojot ilgtermiņa nomu.

Ropažu viduslaiku pils ansambļa attīstība ir iezīmēta arī Ropažu novada attīstības programmā 2013. – 2019. gadam, kas nosaka kultūrvēsturisko objektu atjaunošanu un saglabāšanu, kā arī tūrisma piedāvājumu paplašināšanu.

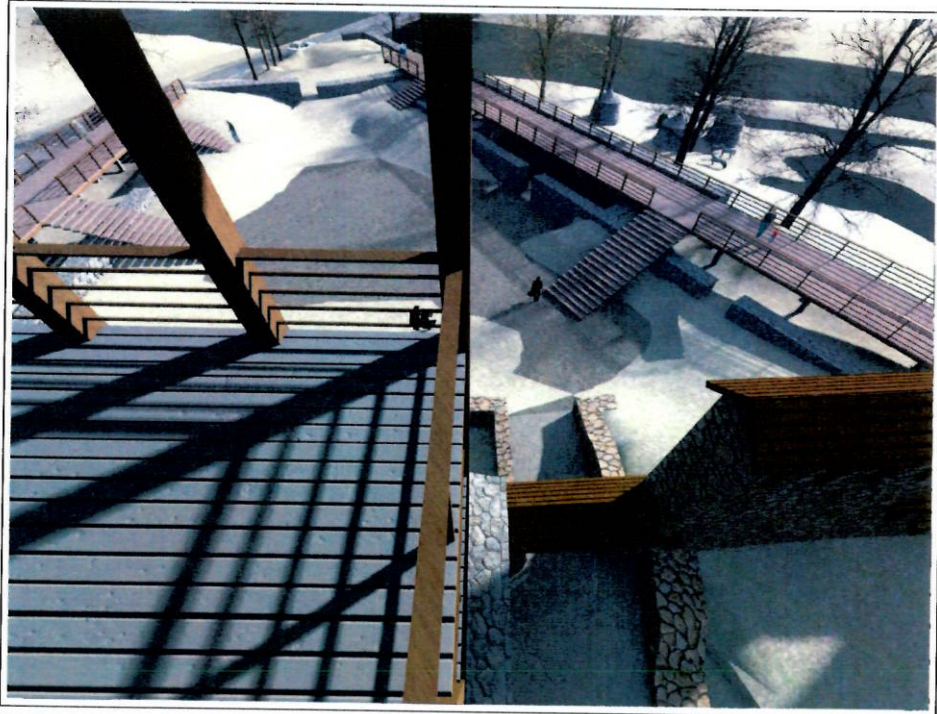
Stratēģijas izstrāde ir viens no būtiskākajiem priekšnosacījumiem, kas iezīmē jau konkrētu kultūrvēsturiskā ansambļa dzīvotspēju. Stratēģija nodrošinās kultūras mantojuma saglabāšanu, aizsargāšanu un attīstību, sekmējot kultūrvēsturiskā ansambļa izveidi par pievilcīgu, radošu, uz tūrisma nozari un amatniecību vērstu objektu.

5. ILUSTRATĪVĀ DAĻA

Stratēģijas ilustratīvā daļa sniedz vizuālu ieskatu Ropažu Pilskalnu kultūrvēsturiskā ansambļa attīstības vīzijā. Vizualizācijas koncepta pamatā ir kultūras mantojuma objektu saudzīga attīstīšana, saglabājot galvenās vērtības – oriģinalitāti un apkārtējo ainavu. Esošo mūru apjomu virszemē plānots integrēt Ropažu viduslaiku pils kontūras apjomā, tādējādi ikvienam ļaujot notvert sajūtu par pils patiesajiem izmēriem. Ansambļa attīstība balstīta uz vēsturiskajām liecībām, pēc iespējas izmantojot dabas reljefa īpatnības, esošos mūra apjomus, piebērumus u.c. lietas, lai tādas būves kā TIC un skatu tornis integrētos esošajā apbūvē.

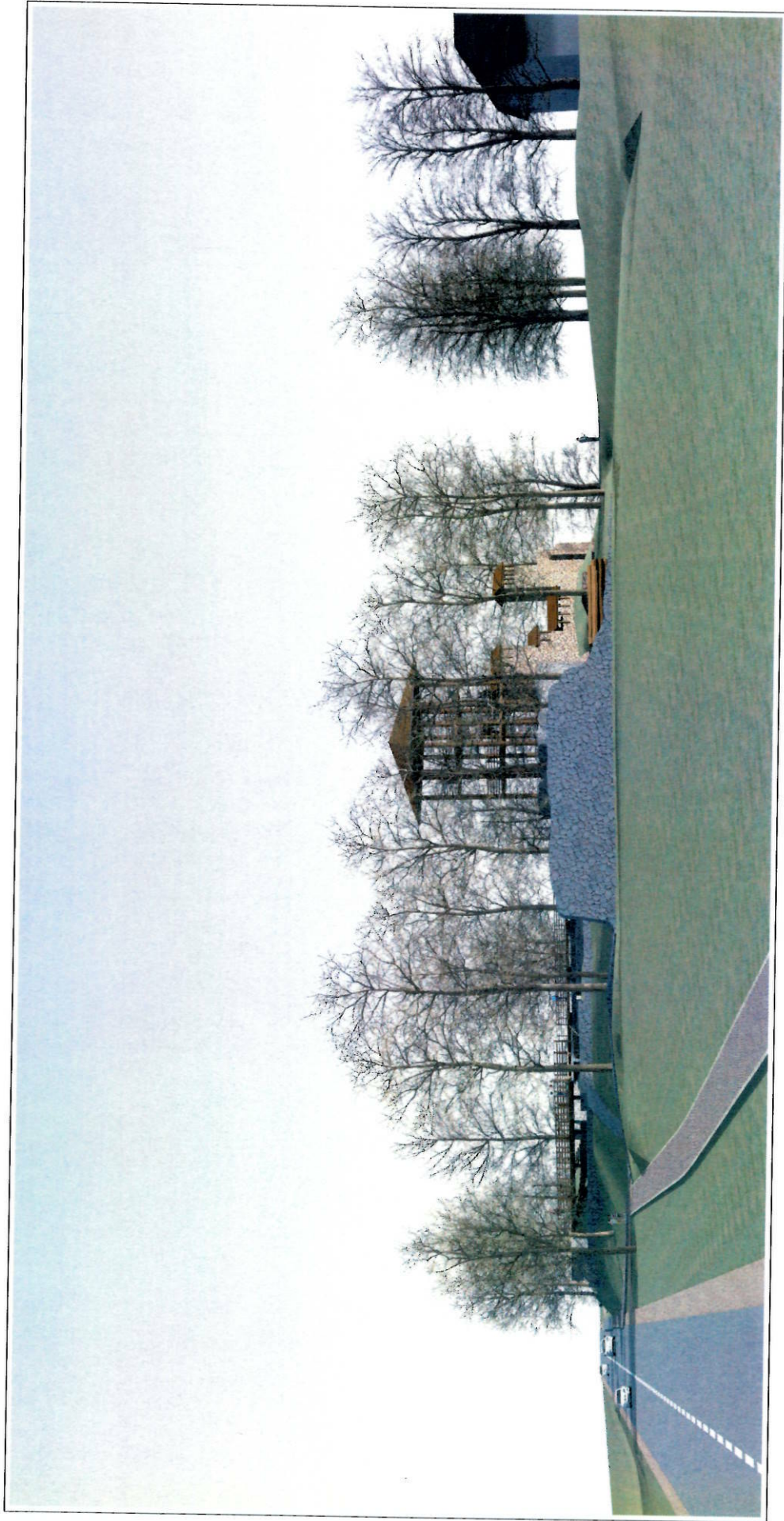

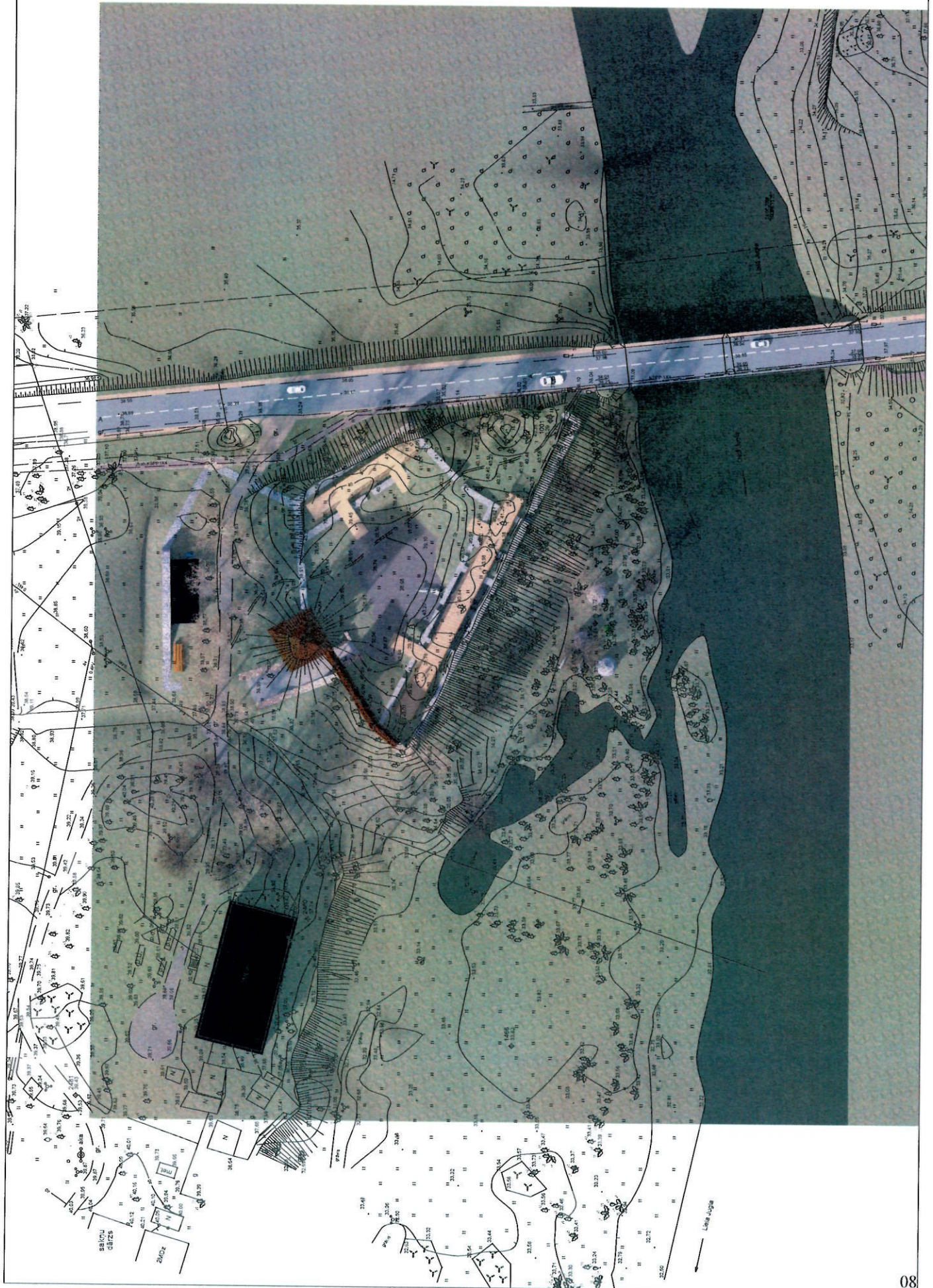

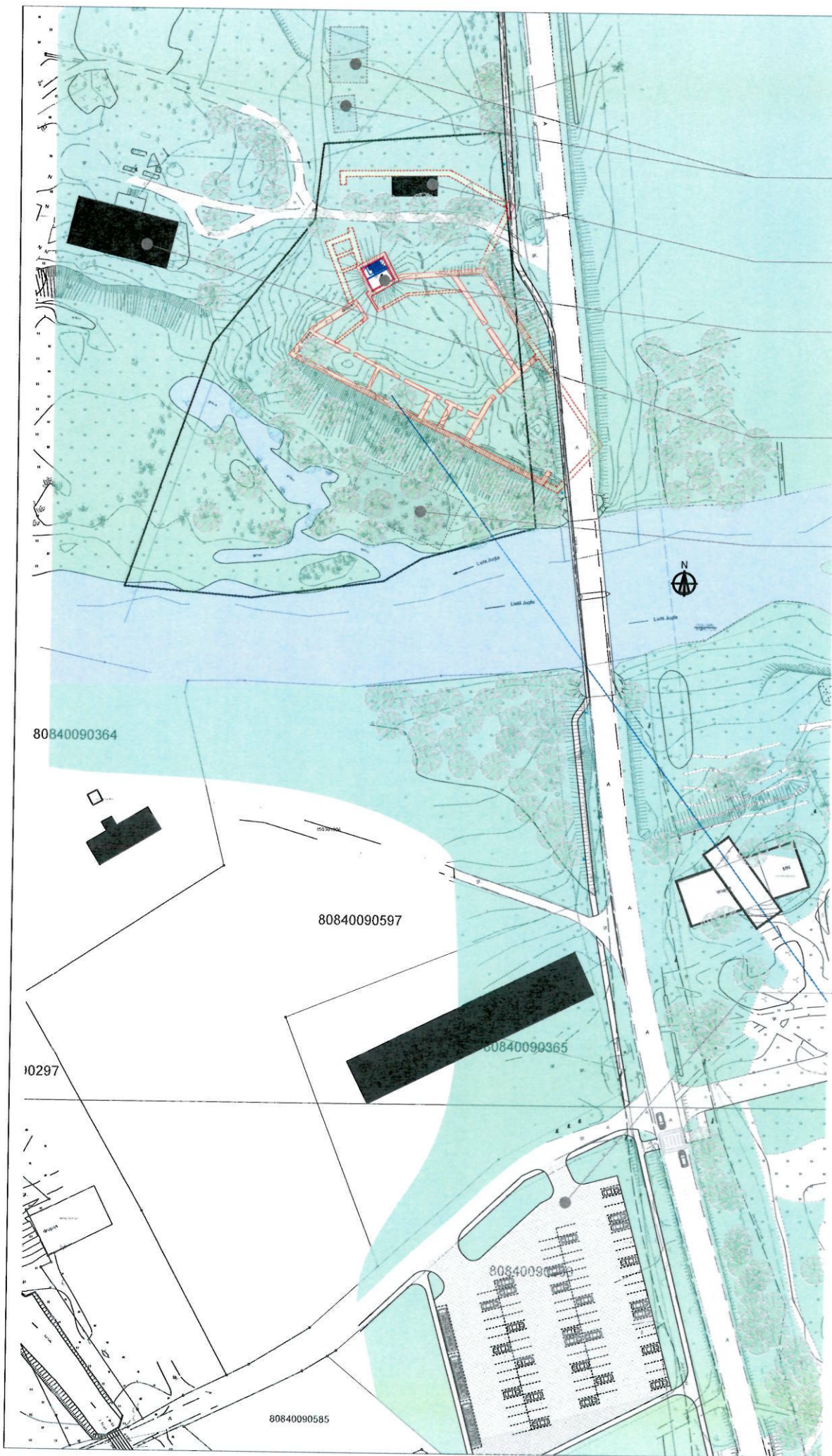

Dzīvās vēstures centrs

1. Līvu sēta

2. Amatu centrs

TIC

(tūrisma informācijas centrs)

Tornis ar skatu platformu

Mācītājmuiža

Dzīvās vēstures centrs

3. Militāro aktivitāšu poligons

Autostāvvietā